

Evropské seskupení pro územní spolupráci

Základní analýza nařízení a jeho potencionálního využití v Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa

Dr. Pavel Branda

Cíl 3 / Cel 3
2007-2013

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
PŘEKRAČUJEME HRANICE

Projekt je spolufinancován z ERDF (Evropského fondu regionálního rozvoje Fond mikroprojektů Cíl 3 OPPS 2007-2013) prostřednictvím Euroregionu Nisa. "Překračujeme hranice"

Obsah

Obsah.....	2
Úvod	3
1 Základní charakteristika ESÚS	3
2 Právní základ ESÚS	4
3 Typologie ESÚS (na základě jeho využití)	6
4 Přidaná hodnota	7
5 ESÚS a politika soudržnosti.....	7
6 ESÚS mimo strukturální fondy	10
7 Využití ESÚS v přeshraničních regionech	10
8 Potenciál pro využití ESÚS Euroregionem Neisse-Nisa-Nysa	11
9 Podpora založení ESÚS mezi členy Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa	12
10 Varianty dalšího postupu	15
11 Doporučený postup - návrh na využití ESÚS v Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa.....	18
12 Závěr.....	22
Přílohy	23
Literatura	24

Úvod

Pro euroregiony má velký význam přijetí nařízení umožňující zakládat tzv. Evropské seskupení pro územní spolupráci (ESÚS) – v angličtině European Grouping for Territorial Cooperation (EGTC). Tato studie analyzuje Evropské seskupení pro územní spolupráci (ESÚS) jako nový právní nástroj na úrovni Evropské unie sloužící k rozvoji územní spolupráce. Popisuje základní charakteristiku tohoto nástroje, analyzuje proces vzniku samotného evropského nařízení o ESÚS a dotýká se rovněž právních aspektů nařízení i jeho následné implementace. Největší pozornost je věnována potencionálnímu využití ESÚS a dle tohoto hlediska jsou definovány různé druhy ESÚS. Jedná se především o analýzu využití ESÚS v rámci politiky soudržnosti (na úrovni programů a projektů) i mimo strukturální fondy (s financováním Společenství či bez něj). Pozornost je věnována využití ESÚS trvalými strukturami přeshraniční spolupráce např. euroregiony. Závěrečná část studie pak popisuje možné využití ESÚS v Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa a nabízí 3 varianty dalšího postupu.

1 Základní charakteristika ESÚS

ESÚS je nový právní nástroj, který má svou oporu v komunitárním právu (v právu Společenství). Jedná se o nový druh právního subjektu, který může na území EU vznikat na základě evropského nařízení¹ přijatého 5. července 2006.

ESÚS mohou založit členské státy, regionální a místní úřady či další veřejnoprávní subjekty², případně asociace složené z výše uvedených subjektů. Podmínkou je, že tyto subjekty musí být nejméně ze dvou členských států Evropské unie³. V politické strategii Výboru regionů (VR), která byla předsednictvem VR přijata v prosinci 2006, se uvádí:

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1082/2006 o evropském seskupení pro územní spolupráci (ESÚS). [s.l.]: Úřední věstník Evropské unie, 2006. 6 s. Dostupný z WWW: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/cs/oj/2006/l_210/l_21020060731cs00190024.pdf>.

² Tak jak jsou definovány evropskou směrnicí o zadávání veřejných zakázek: Směrnice Evropského Parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby. Za „veřejné zadavatele“ jsou v souvislosti s touto směrnicí považovány stát, regionální nebo místní orgány, veřejnoprávní subjekty, sdružení tvořená jedním či více takovými orgány nebo jedním či více veřejnoprávními subjekty. „Veřejnoprávním subjektem“ se rozumí jakýkoli subjekt, který je založený nebo zřízený za zvláštním účelem uspokojování potřeb obecného zájmu, který nemá průmyslovou nebo obchodní povahu, který má právní subjektivitu a je financován převážně státem, regionálními nebo místními orgány nebo jinými veřejnoprávními subjekty; nebo je těmito orgány řízen; nebo je v jeho správním, řídicím nebo dozorčím orgánu více než polovina členů jmenována státem, regionálními nebo místními orgány nebo jinými veřejnoprávními subjekty.

³ Účast subjektů z třetích zemí je možná, pokud daná třetí země přijme identickou legislativu ve svém vlastním právním systému či pokud to umožňuje mezinárodní dohoda.

„ESÚS je nový právní nástroj, který umožňuje vytvářet stabilní struktury pro územní spolupráci na přeshraniční, nadnárodní a meziregionální úrovni. Je v první řadě pojat jako nástroj na podporu územní spolupráce v rámci strukturálních fondů, přestože nařízení o ESÚS umožňuje jeho využití i mimo politiku soudržnosti a obecněji i mimo financování EU. ESÚS může být v podstatě využito na spolupráci v oblastech jako je veřejné zdraví, veřejná doprava, předcházení katastrofám nebo vytváření nadnárodních struktur pro cestovní ruch. ESÚS bude navíc otevřeno vnitrostátnímu financování a bude doplňkovým nástrojem na provádění strategií partnerství veřejného a soukromého sektoru.“⁴

2 Právní základ ESÚS

ESÚS mají právní základ v Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1082/2006 o evropském seskupení pro územní spolupráci (ESÚS), které bylo přijato 5. července 2006.

„Nařízení má zásadně přímý účinek. Znamená to, že nepřicházejí v úvahu žádná prováděcí opatření členského státu, na nichž by byla aplikace nařízení závislá, ledaže jde o výjimečný případ, s nímž samo nařízení počítá.“⁵ Nařízení o ESÚS je právě tímto výjimečným druhem nařízení, jelikož v čl. 16 stanoví, že „členské státy přijmou předpisy nezbytné k zajištění účinného uplatňování tohoto nařízení.“⁶ Článek 18, který upravuje platnost nařízení stanovuje, že nařízení se použije až od 1. srpna 2007.⁷ Nařízení má tedy v tomto smyslu některé rysy směrnice.⁸

⁴ Výbor regionů. *Perspektivy územní spolupráce a evropské seskupení pro územní spolupráci (ESÚS): politická strategie a podpůrná činnost Výboru regionů - Vysvětlující sdělení*. [s.l.] : [s.n.], 2006. Dostupný z WWW: <http://www.cor.europa.eu/migrated_data/CoR_EGTC_322_2006_CS.pdf>. s. 4

⁵ *Právo Evropské unie - Sagit* [online]. c1996-2008 [cit. 2008-11-10]. Dostupný z WWW: <http://www.sagit.cz/pages/lexikonheslatxt.asp?cd=156&typ=r&refresh=yes&levelid=EU_155.HTM>.

⁶ *Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1082/2006 o evropském seskupení pro územní spolupráci (ESÚS)*. [s.l.] : Úřední věstník Evropské unie, 2006. 6 s. Dostupný z WWW: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/cs/oj/2006/l_210/l_21020060731cs00190024.pdf>. s. 19.

⁷ Kromě již výše uvedeného čl. 16.

⁸ „Směrnice nemá obecnou závaznost. Je to akt zavazující jen subjekty, jimž je adresován - a těmi mohou být výhradně členské státy (zpravidla jako takové - tedy všechny). Směrnice předepisuje jen výsledek jehož má být dosaženo, zatímco formy a metody dosažení tohoto cíle zůstávají na vůli států. Drtivá většina směrnic je adresována členským státům obecně, a v tomto smyslu má směrnice normativní (tedy nikoli individuální) povahu. Směrnice zpravidla stanoví více či méně podrobně určité zásady, které mají být vtěleny do právních řádů členských států, a to způsobem, jaký je v daném státě potřebný. Za tímto účelem směrnice obsahují lhůtu, do jejíhož ukončení musí být jejich obsah zapracován do vnitrostátního práva (tedy podroben transpozici, resp. implementaci) a odpovídající vnitrostátní opatření notifikováno Komisi.“ *Právo Evropské unie - Sagit* [online]. c1996-2008 [cit. 2008-11-10]. Dostupný z WWW: <http://www.sagit.cz/pages/lexikonheslatxt.asp?cd=156&typ=r&refresh=yes&levelid=eu_262.htm>.

Členské státy měly do 31. července 2007 přijmout nutná opatření, aby zabezpečily efektivní implementaci tohoto nařízení. K 19. červnu 2009 zatím však jen 18 z 27 států přijalo nutné právní úpravy vlastního právního řádu, které by aplikaci nařízení (tedy vznik a fungování ESÚS se sídlem na území daného státu) umožnily.⁹ Česká republika přijala prováděcí předpis formou novelizace zákona o podpoře regionálního rozvoje v květnu 2009.¹⁰

Toto nařízení bylo přijato v rámci tzv. „kohezního balíčku“ – tj. nařízení, která upravují fungování politiky soudržnosti – tzv. všeobecné nařízení a nařízení k jednotlivým fondům: k Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti. Vychází z článku 159 třetího pododstavce Smlouvy a stojí tak mimo výše uvedené strukturální fondy, nicméně to, že bylo navrženo a projednáváno společně s nimi, naznačuje jeho potencionální využití při implementaci politiky soudržnosti jak na úrovni programů tak na úrovni jednotlivých projektů.

Právní otázky týkající se aplikace nařízení

Přijaté nařízení je velmi jednoduché a krátké. O to více ale vzniká konkrétních doplňujících právních otázek. Velké množství jich bude vyřešeno národními úpravami, některé budou muset být řešeny na evropské úrovni. Uvedme stručně jen některé:

- *Princip vedoucího partnera*

V nařízení k EFRR jsou nově stanoveny požadavky na projekty v rámci programů spolupráce. Jedním z principů, který se rozšířil i na programy přeshraniční spolupráce, je princip vedoucího partnera (Lead Partnership Principle), kde v každém projektu musí být stanoven počet partnerů (většinou minimálně 2 nebo 3) z nichž jeden hraje úlohu tzv. vedoucího partnera zodpovědného za projekt vč. finančního řízení projektu. I když je v nařízení o ESÚS uvedeno, že ESÚS mohou být využívána pro projekty, vznikla otázka, zda může jako žadatel a potencionální příjemce vystupovat pouze jedno ESÚS. Bylo by to logické, protože ESÚS již samo o sobě představuje vyšší formu partnerské spolupráce. Právní oddělení Komise na tyto otázky reagovalo sdělením, které rozeslalo v únoru 2008 všem řídicím orgánům programů spolupráce a členským státům, ve kterém uvádí, že ESÚS mohou být tzv. jediným příjemcem (sole

⁹ Dle informace Výbor regionů. Viz:

<http://cor.europa.eu/pages/EventTemplate.aspx?view=folder&id=2a35663b-5cd7-41e7-88e5-a148f1747e43&sm=2a35663b-5cd7-41e7-88e5-a148f1747e43>.

¹⁰ Prezident republiky příslušnou novelu podepsal dne 25. 5. 2009.

beneficiary). Audit pak ale může být prováděn i na úrovni jednotlivých partnerů v rámci ESÚS.

- *Zapojení partnerů z třetích zemí*

Spolupráce samozřejmě probíhá i na vnější hranici EU a logicky tak vyvstává otázka, jak postupovat se zapojením partnerů z třetích (nečlenských) zemí. V nařízení je jasně uvedeno, že partneři musí pocházet alespoň ze dvou členských zemí. Zde je potřeba si uvědomit, že nařízení má jisté limity. Bylo přijato v rámci politiky soudržnosti, což je vnitřní politika EU. Neupravuje tedy vztah s třetími zeměmi. Pokud je tedy jeden partner z členské země a druhý z nečlenské, tak se nejedná o ESÚS na základě nařízení EU. Třetí země mohou přijmout ustanovení, obdobná nařízení, která umožní subjektům vstupovat do podobných seskupení. Pokud bude ESÚS založeno např. mezi dvěma členskými zeměmi, je možné partnery z třetích zemí zahrnout jako např. asociované členy atp. Tato problematika bude ještě předmětem mnohých odborných debat.

- *Právní subjektivita ESÚS*

I když nařízení upravuje, že by partneři zakládající ESÚS měly být veřejnoprávními subjekty (či jejich sdruženími), samotnou povahu právní subjektivity vzniklého ESÚS neřeší. Toto je tedy ponecháno na národních úpravách. Ty stanoví, podle jakého práva budou s takto vzniklými subjekty nakládat – zda podle soukromého či podle veřejného.

3 Typologie ESÚS (na základě jeho využití)

Na základě nařízení o ESÚS a o Evropském fondu pro regionální rozvoj lze z pohledu využití ESÚS definovat jeho čtyři základní typy. První dva se týkají programů spolupráce financovaných ze strukturálních fondů. ESÚS lze využít v:

1. implementaci programů spolupráce (může vykonávat funkci řídicího orgánu (MA¹¹) či společného technického sekretariátu (JTS¹²) – jedná se tedy o úroveň programu;

¹¹ Managing Authority.

¹² Joint Technical Secretariat.

2. realizaci projektů spolupráce financovaných z EFRR, Evropského sociálního fondu (ESF) či dokonce Fondu soudržnosti (FS) – úroveň projektu.

Další dva typy pak stojí mimo strukturální fondy. ESÚS může být využito pro:

3. ostatní formy spolupráce s evropským financováním;
4. ostatní spolupráci bez evropského financování.

4 Přidaná hodnota

Než ovšem přejdeme k podrobnější analýze jednotlivých druhů ESÚS, je na místě zastavit se u otázky tzv. přidané hodnoty ESÚS, tj. v čem je navrhované řešení v podobě ESÚS vhodnější a efektivnější oproti stávajícím alternativám.

ESÚS má dle mého názoru smysl a přidanou hodnotu zejména v těchto případech:

- Zefektivnění řízení evropských programů spolupráce, především těch přeshraničních (viz následující oddíl ESÚS a politika soudržnosti – implementace programů).
- Na projektové úrovni, kde se jedná o projekty, v rámci kterých je zapotřebí společný právní subjekt. Jedná se tedy o dlouhodobější projekty s velmi úzce spolupracujícími partnery (především tedy přeshraniční projekty), kde partneři potřebují:
 - nabývat společný majetek či
 - zaměstnávat společný personál.
- Dalším případem mohou být trvalé struktury spolupráce (opět především přeshraniční), kde společný právní subjekt může povznést úroveň spolupráce na kvalitativně vyšší úroveň. Zde se jedná především o euroregiony, které vytvářejí trvalé společné struktury sloužící k rozvoji spolupráce (společné orgány na politické úrovni či široké spektrum odborných pracovních skupin).

5 ESÚS a politika soudržnosti

Jak již bylo několikrát uvedeno, nařízení o ESÚS je úzce spjato s politikou soudržnosti. Zmiňuje se o něm nařízení o Evropském fondu pro regionální rozvoj, ze kterého jsou

financovány programy spolupráce: „Členské státy, které se účastní operačního programu v rámci cíle „Evropská územní spolupráce“, mohou využít evropského seskupení pro územní spolupráci podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1082/2006 ze dne 5. července 2006 o evropském seskupení pro územní spolupráci (ESÚS) s cílem přenést na toto seskupení odpovědnost za řízení operačního programu tím, že jej pověří úkoly řídicího orgánu a společného technického sekretariátu. V této souvislosti si každý členský stát nadále uchovává finanční odpovědnost.“¹³

5.1 Implementace programů

Hovoří se zde tedy o prvním druhu využití ESÚS a to v implementaci programů spolupráce. V případě České republiky je řízení poměrně centralizováno (např. v česko-polském programu přeshraniční spolupráce je řídicím orgánem Ministerstvo pro místní rozvoj ČR a funkci společného technického sekretariátu vykonává Centrum pro regionální rozvoj, tedy instituce zřízená ministerstvem). Využití ESÚS, ve kterém by byly zastoupeny orgány místní a regionální samosprávy (např. kraje, kterých se program týká, společně s polskými vojvodstvími z druhé strany hranice či municipality - např. v podobě euroregionů), by tak dle mého názoru znamenalo posun v těchto aspektech governance:

- větší decentralizace řízení programů;
- větší „přeshraničnost“ řízení – Komise často během přípravy programů zdůrazňovala požadavek, aby tyto programy byly opravdu společné, tj. aby co nejvíce orgánů hrajících úlohu v implementaci bylo společných;
- posílení principu tzv. víceúrovňového řízení (multi-level governance) – klíčoví hráči (stakeholders), kterých se správa programu dotýká, mohou být zapojeni po boku členských států nejen do práce monitorovacího výboru, ale právě i do fungování řídicího orgánu a společného technického sekretariátu.

Pro takovouto aplikaci ESÚS v programovacím období 2007-2013 ovšem existoval časový nesoulad. Nařízení bylo použitelné v pozdějším termínu (vzhledem k tomu, že většina členských států ještě nepřijala příslušné právní úpravy, není toto nařízení ve většině států

¹³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 ze dne 5. července 2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o zrušení nařízení (ES) č. 1783/1999. [s.l.] : Úřední věstník Evropské unie, 2006. 11 s. Dostupný z WWW: <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:210:0001:0011:CS:PDF>>, s. 9.

použitelné doted'), kdy už byly návrhy jednotlivých operačních programů hotové a byly projednávány s Komisí.

Domnívám se, že v tomto ohledu existují 2 možnosti jak využít ESÚS:

- Založit ESÚS pro implementaci budoucí generace programů spolupráce. Vzhledem k revizi rozpočtu a probíhající debatě o budoucnosti politiky soudržnosti však není vůbec zřejmé, zda a v jaké podobě budou programy spolupráce vůbec po roce 2013 existovat. A i kdyby existovaly v podobě podobné té dnešní, bude záležet na členských státech, zda budou ochotny zakládat či využívat existující ESÚS v implementaci programů. Bude rovněž záležet na přípravě právního rámce budoucí politiky soudržnosti, ve kterém budou stanoveny cíle i nástroje a ve kterém rovněž mohou být zakotvena pravidla pro využití ESÚS. Tento rámec bude ale opět předmětem vyjednávání v rámci institucí EU a promítnou se do něj opět různé pohledy a zájmy jednotlivých aktérů.
- ESÚS může vstoupit do stávajících programů a převzít zodpovědnosti stávajících MA či JTS. Vzhledem ke komplikovanosti daného postupu se dá předpokládat, že tento postup bude spíše výjimečný.¹⁴

5.2 Realizace projektů

Nařízení o ESÚS rovněž předpokládá jeho využití při realizaci projektů ze strukturálních fondů. Nicméně může být využito pro realizaci projektů financovaných Společenstvím i z jiných než strukturálních fondů. Například může být vhodnou právní podobou konsorcia realizující projekt financovaný ze 7. rámcového programu pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace.

Při rozhodnutí, zda pro daný projekt využít ESÚS je vždy zapotřebí provést analýzu, zda přidaná hodnota (přínosy) odpovídá vynaloženým nákladům (většinou ve formě značné administrativní náročnosti) a zda by pro efektivní realizaci projektu nepostačovala nějaká alternativní forma spolupráce (např. dohoda o spolupráci).

¹⁴ V současné době jen jeden z programů spolupráce oficiálně uvažuje o využití ESÚS v roli MA a to konkrétně program přeshraniční spolupráce tzv. Velkého regionu (Greater Region, Grande Région, Grossregion - zahrnující Lucembursko, německé spolkové země Sársko a Porýní – Falcko, zástupce francouzského regionu Lorraine a z belgické strany potom region Valonsko a Německy mluvící komunitu). Operační program předložený Komisi přímo uvádí politickou vůli do roku 2009 založit ESÚS a následně na něj převést roli řídicího orgánu programu. Tento program je ovšem specifický, neboť v tomto období došlo ke sloučení 3 dosavadních programů do jednoho většího.

6 ESÚS mimo strukturální fondy

V článku 7 Nařízení o ESÚS se uvádí: „ESÚS může provádět další zvláštní činnosti územní spolupráce mezi svými členy při sledování cílů uvedených v čl. 1 odst. 2, ať již s finančním příspěvkem Společenství, nebo bez něho.“¹⁵ Existuje tedy možnost využít ESÚS pro spolupráci, která není financovaná z evropských zdrojů.

Členské státy si ovšem do konečné podoby nařízení prosadily následující formulaci: „Členské státy mohou omezit úkoly, které mohou ESÚS provádět bez finančního příspěvku Společenství. Tyto úkoly však zahrnují alespoň činnosti spolupráce uvedené v článku 6 nařízení (ES) č. 1080/2006.“¹⁶ V článku 6 nařízení o EFRR je vymezena působnost fondu, která je ovšem velmi široká. Jiným slovy, ESÚS by neměly být členskými státy omezeny v činnostech, které jsou způsobilé k financování z EFRR.

Nařízení ovšem explicitně vyjmenovává úkoly, které nesmí být ESÚS vykonávány. Týkají se výkonu pravomocí, jež ukládá veřejné právo, povinností určených k ochraně obecných zájmů státu nebo jiných orgánů veřejné moci, jako jsou policejní a normotvorné pravomoci, výkon spravedlnosti a zahraniční politika.

7 Využití ESÚS v přeshraničních regionech

Z výše uvedeného je patrné, že tento nový právní nástroj zakládá potenciál pro posunutí governance na kvalitativně vyšší úroveň a to především v přeshraničních regionech. Může sloužit k zefektivnění trvalé spolupráce a řízení věcí veřejných.

Všechny ESÚS, která bylo do této doby založena se týkají přeshraniční spolupráce – tedy nejtěsnější a nejintenzivnější formy územní spolupráce. To potvrzuje, že právě pro rozvoj přeshraniční spolupráce má ESÚS největší význam.

ESÚS může být v přeshraniční spolupráci využito dvěma způsoby:

¹⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1082/2006 o evropském seskupení pro územní spolupráci (ESÚS). [s.l.]: Úřední věstník Evropské unie, 2006. 6 s. Dostupný z WWW: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/cs/oj/2006/l_210/l_21020060731cs00190024.pdf>. s. 21.

¹⁶ Tamtéž, s.22.

- pro rozvoj *účelové (sektorově zaměřené) spolupráce*. Pro názornost uvádím několik konkrétních oblastí vč. potencionálních případů. Může se jednat například o oblast poskytování přeshraničních komunálních služeb (např. společné odpadové hospodářství) či zabezpečení dopravní obslužnosti (např. společné dopravní společnosti provozující přeshraniční dopravní linky). Své uplatnění může ESÚS najít i v hospodářské oblasti (např. při vzniku společné rozvojové agentury, či v případě přeshraniční průmyslové zóny v podobě společné provozní či developerské společnosti). Využito může být i v oblasti krizového řízení (ochrany před katastrofami) či poskytování zdravotnických služeb;
- pro rozvoj *všeobecné (víceúčelové) spolupráce*. ESÚS může sloužit k vytvoření trvalých struktur podporujících rozvoj spolupráce ve všech oblastech lidského života. To týká především euroregionů jako nejvyspělejších a nejvíce přeshraničních struktur, které ovšem často postrádají přeshraniční právní subjektivitu. ESÚS jim může poskytnout větší legitimitu, aby tak mohly být opravdovými partnery pro regiony, členské státy i evropské instituce. Velmi důležitou oblastí může být i územní plánování či příprava a realizace přeshraničních rozvojových plánů/koncepcí.

8 Potenciál pro využití ESÚS Euroregionem Neisse-Nisa-Nysa

Z výše provedené analýzy vyplývá, že ESÚS bude využíván nejvíce stálými strukturami podporujícími přeshraniční spolupráci jimž prozatím chybí právní subjektivita. Do této kategorie spadá i Euroregion Neisse-Nisa-Nysa. Euroregion si tento právní deficit uvědomuje a proto jako jeden ze svých hlavních (prioritních) cílů v Rámcové dohodě uvádí „vytvoření společného právního subjektu“¹⁷.

Mezi další cíle euroregionu patří vytvoření:

- společného plánovacího prostoru ERN;
- společného integrovaného prázdninového a turistického regionu.

Vytvoření společného právního subjektu (ESÚS) by mohlo výrazně přispět k efektivnější realizaci výše uvedených cílů ERN. Jedná se totiž o cíle, u kterých je důležitá co nejužší spolupráce. A právě společný právní subjekt tuto *větší přeshraničnost (jednotu)* nabízí. I když

¹⁷ Rámcová dohoda Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa, paragraf 2 (Cíle a úkoly), odstavec 7.

jsou aktivity, které jednotlivá národní sdružení (národní strany) vykonávají samostatně, některé aktivity nelze efektivně rozvíjet bez co nejužší spolupráce a koordinace (nejlépe společně financované i personálně zajištěné). Do této kategorie spadají aktivity směřující k naplnění výše uvedených cílů jako např.:

- příprava, realizace a monitoring rozvojových koncepcí, strategií a plánů;
- kvalitní každodenní přeshraniční komunikace (výměna informací) – např. koordinace přeshraničních pracovních skupin EUREX, zprostředkování informací o veřejných zakázkách na druhé straně hranice, propojení trhu pracovních sil (informace o volných pracovních místech) – užší spolupráce s EURES;
- realizace společných projektů k naplňování výše uvedených cílů (např. společná webová prezentace, monitoring tisku, společný časopis apod.);
- společná turistická agentura pro realizaci společného integrovaného prázdninového a turistického regionu.

Dalším významným aspektem ESÚS s ohledem na dlouhodobost stanovených cílů ERN je jeho *stálost*. Stálá právní struktura s jasnými pravidly fungování je zárukou zajištění kontinuity (menší závislost na politických změnách). Ta je pro realizaci dlouhodobých společných projektů (cílů) základním předpokladem.

I když těžiště budoucí činnosti ESÚS spatřuji především v jeho využití mimo strukturální fondy EU, existence společného právního subjektu by znamenala *upevnění stávajícího postavení euroregionu v implementaci Fondu malých projektů (FMP)*. Za současné postavení vděčí euroregiony spíše podpoře Evropské komise, která euroregiony vnímá jako de facto přeshraniční struktury i v případech, kdy tomu tak de jure není. Trend, který je možný sledovat na hranicích, kde má spolupráce delší tradici (a euroregiony významnější postavení v rámci programů přeshraniční spolupráce) je jednoznačný postupný přechod z modelu „dvojčat“ na společný právní subjekt. Právní subjektivita euroregionu vytváří *předpoklad i pro potenciální posílení role ERN* v tomto směru.

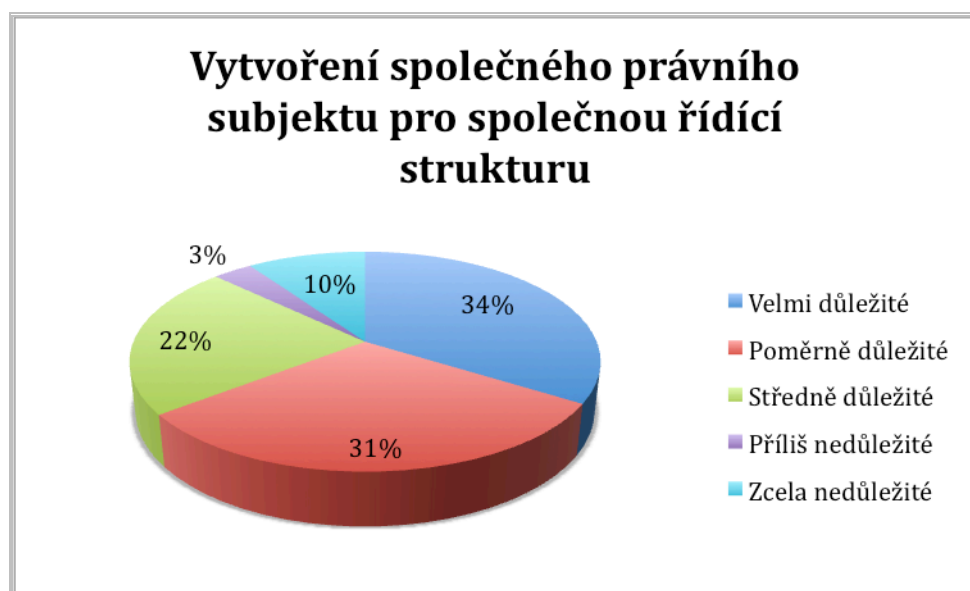
9 Podpora založení ESÚS mezi členy Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa

Na konci roku 2009 byl proveden dotazníkový průzkum mezi členy Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa (tj. na všech třech stranách ERN) zkoumající, jak členové vnímají euroregion, jeho

užitečnost, jak jej využívají, jaké zaměření a jaké aktivity od euroregionu očekávají a jakou roli by měl hrát euroregion v programech přeshraniční spolupráce¹⁸. V souvislosti s posledně zmiňovaným tématem byl zkoumán zájem o založení společného právního subjektu (s funkcí společné řídicí struktury na úrovni euroregionu).

V poslední otázce výše zmíněného dotazníku byla zkoumána důležitost, jakou členové přisuzují vytvoření společného právního subjektu. Za velmi důležité to považuje 34% dotázaných, dalších 31% to považuje za poměrně důležité a 22% za středně důležité. Za zcela nedůležité to považuje 10%, další 3% pak za ne příliš důležité. Je tedy zřejmé, že cíl, který si ERN v roce 2004 při zasedání třístranné rady na Lemberku stanovil - tedy založení společného právního subjektu - má poměrně značnou podporu členů ERN a měl by vyvíjet aktivitu tímto směrem.

Obr. 1 Důležitost vytvoření společného právního subjektu (pro společnou řídicí strukturu)

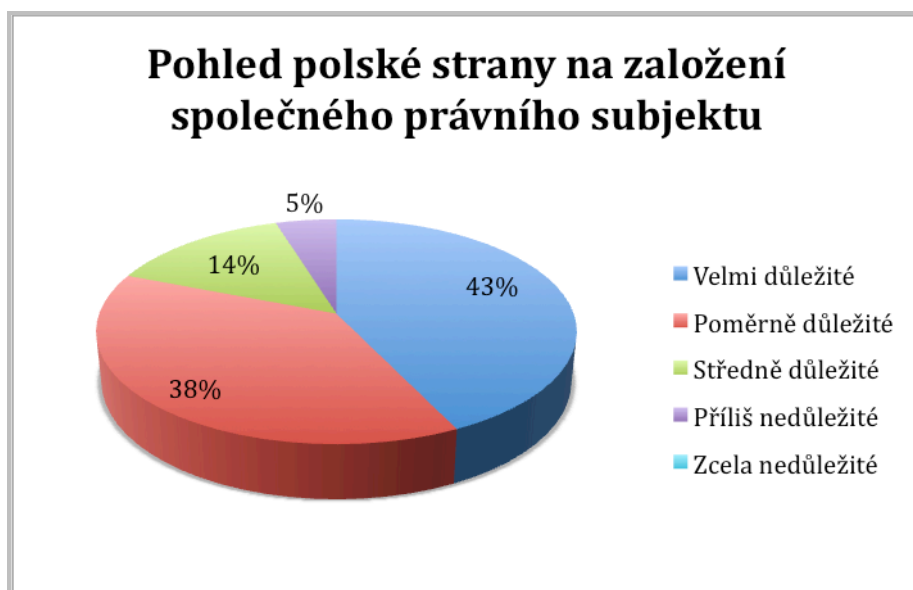

Na tomto místě je potřeba konstatovat, že využití právního subjektu v implementaci programů přeshraniční spolupráce je méně pravděpodobné, než jeho využití pro rozvoj všeobecné přeshraniční spolupráce. V dotazníku byla otázka spjata s implementací programů CBC. Je tedy pravděpodobné, že pro všeobecné využití bude podpora společnému subjektu ještě vyšší (jedná se o méně konfliktní oblast).

Pokud se ovšem podíváme na pohledy jednotlivých stran ERN zjistíme, že největší podpoře se těší společný právní subjekt na polské straně ERN, kde jej považuje za velmi důležitý 43% respondentů a dalších 38% za poměrně důležitý.

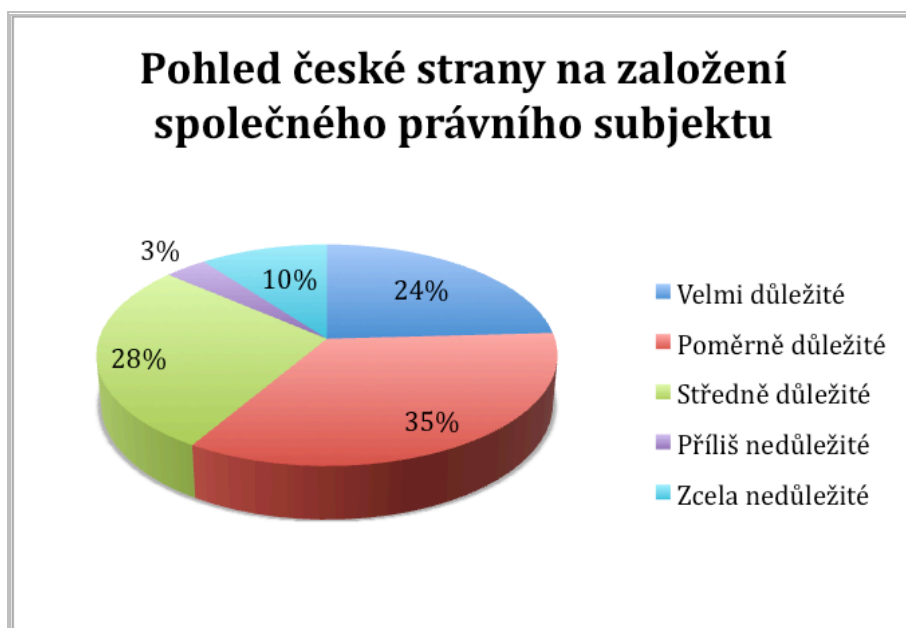
¹⁸ Dotazník je dostupný na www.ern.cz/2010-2014 v české, polské a německé verzi.

Obr. 2 Důležitost vytvoření společného právního subjektu – pohled polské strany

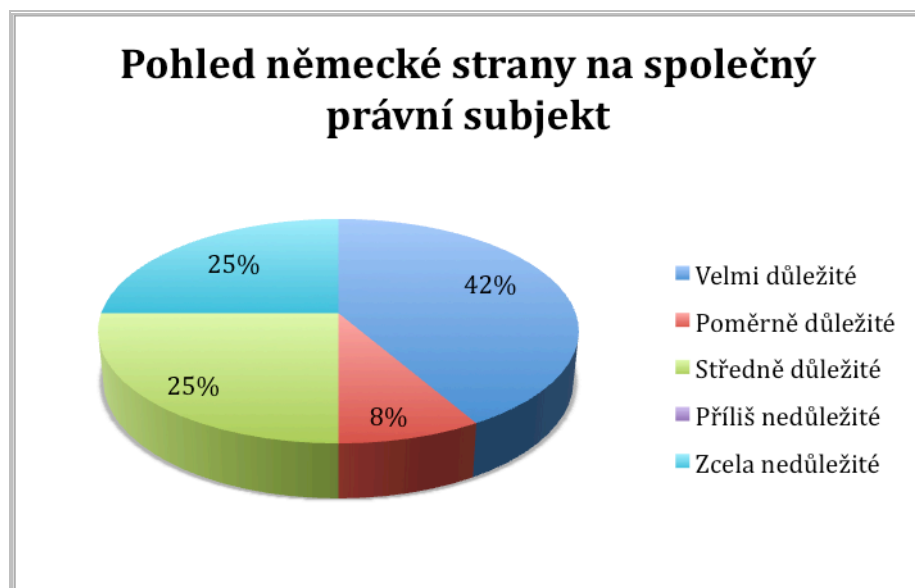
Mezi českými členy ERN považuje společný právní subjekt za velmi důležitý 24% a poměrně důležitý 35%. Jen 10% jej považuje za zcela nedůležitý.

Obr. 3 Důležitost vytvoření společného právního subjektu – pohled české strany

Naproti tomu na německé straně jej považuje za zcela nedůležitý celá čtvrtina respondentů. Nicméně i tam převládá pozitivní názor: Za velmi důležitý jej považuje celých 42% respondentů a dalších 8% za poměrně důležitý. 25% pak za středně důležitý.

Obr. 4 Důležitost vytvoření společného právního subjektu – pohled německé strany

I když má založení společného právního subjektu na různých stranách euroregionu různou míru intenzity podpory a i když se jedná o v jistém smyslu „krok do neznáma“, má založení společného právního subjektu relativně velkou podporu mezi členy euroregionu a existuje k němu dostatečná politická vůle. To je základním předpokladem pro vznik ESÚS.

10 Varianty dalšího postupu

V zásadě lze ve vztahu k využití ESÚS Euroregionem Neisse-Nisa-Nysa definovat 3 varianty dalšího postupu, z nichž každá má své výhody a nevýhody a bude na rozhodnutí euroregionálních politiků, pro kterou se rozhodnou:

- *Zachování stávajícího právního postavení.* Tato varianta by znamenala zachování současného právního stavu: tedy zachování tří samostatných sdružení na každé straně hranice s vlastní právní subjektivitou a spolupráci těchto sdružení na základně dohody o spolupráci bez vytváření společného subjektu.
 - Výhodnou této varianty je zachování již vyzkoušeného modelu a tedy minimální rizika.
 - Nevýhodnou je naopak konzervace stávajícího stavu a omezení dalšího rozvoje spolupráce zejména v oblastech společného zájmu (např. společné strategické

plánování). Za negativum se dá rovněž označit rezignace na jeden z hlavních cílů, který si euroregion a jeho politické vedení vytкло.

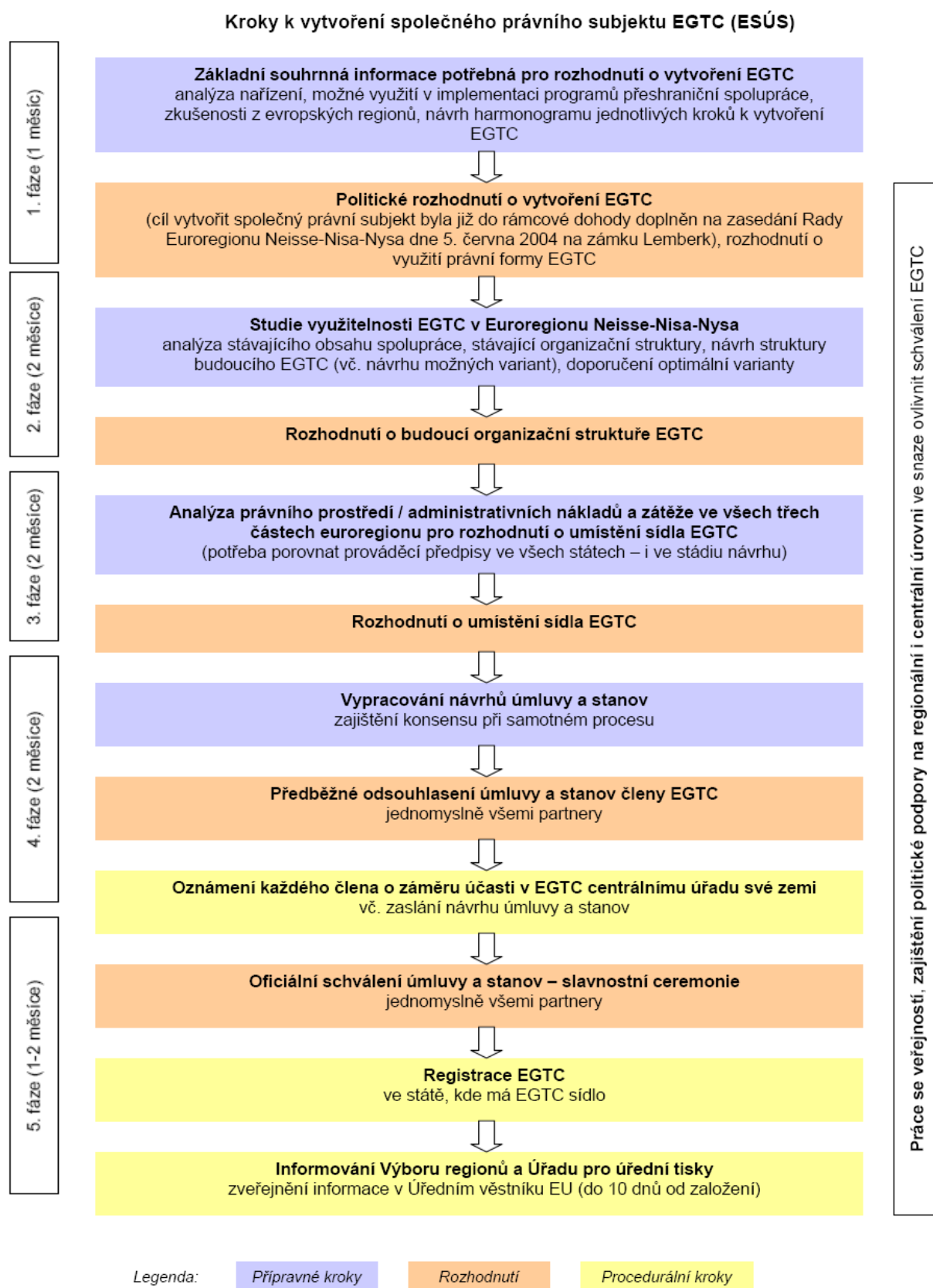
- *Přechod euroregionu na společný právní subjekt- nahrazení stávající struktury.* To by znamenalo nahradit stávající dobrovolnou spolupráci na základě dohody jednotlivých sdružení společným právním subjektem (ESÚS). Tento subjekt by spravoval společný rozpočet a prováděl veškeré aktivity.
 - Výhodnou této varianty je přidaná hodnota takovéto struktury, jež byla popsána výše - tedy její větší přeshraničnost, stálost, silnější právní postavení ve vztahu k regionální a národní úrovni a potenciál pro upevnění pozice v implementaci programů EU podporujících přeshraniční spolupráci (především Fondu malých projektů).
 - Hlavní nevýhodou naproti tomu je nevyzkoušenost takového postupu a tudíž velké riziko spojené s takovou transformací. Existuje mnoho otázek především právního charakteru spojených s praktickými detaily fungování ESÚS, které zatím nebyly nikde v našich podmínkách řešeny.
- *Založení společného právního subjektu vedle stávající struktury.* To znamená zachování stávající struktury euroregionu a založení společného právního subjektu, na který by byly přeneseny jen některé opravdu společné aktivity a zodpovědnosti vč. minimálního rozpočtu. Jednalo by se o pilotní projekt či určitý subjekt “na zkoušku”. Euroregion by si prakticky vyzkoušel, co založení a především fungování společného subjektu obnáší, jak funguje správa společného rozpočtu, rozhodovací struktury a mechanismy. Rovněž by tento subjekt mohl získat cenné zkušenosti, kdyby byl nositelem společného projektu financovaného z EU. Kdyby se tento model osvědčil, mohly by být na společný subjekt postupně přesunuty další zodpovědnosti.
 - Tento postup kombinuje výhody prvních dvou modelů: minimalizuje rizika, takže i v případě neúspěchu při založení ESÚS zůstává zachována stávající struktura, která může zodpovědnosti přenesené na ESÚS vzít zpět na sebe. Při teoretickém nezdaru “ručí” jednotlivá sdružení jen omezenými prostředky vloženými do společného subjektu a vloženým časem a úsilím.
 - Negativem může být poněkud zdlouhavější proces vzniku plnohodnotného společného právního subjektu.

Výhody a nevýhody jednotlivých variant shrnuje následující tabulka:

Varianty využití ESÚS		
Varianta	Výhody	Nevýhody
Zachování stávajícího modelu	• minimální rizika • vyzkoušený model spolupráce	• konzervace stávajícího stavu • omezení dalšího rozvoje v některých oblastech • rezignace na jeden z hlavních cílů ERN
Nahrazení stávající struktury	• větší přeshraničnost • stálost • silnější právní postavení • potenciál pro upevnění pozice v implementaci programů EU	• nevyzkoušenost • velké riziko • mnoho nevyřešených právních otázek
Společný právní subjekt vedle stávající struktury	• minimalizace rizika • částečné využívání výhod společného právního subjektu	• zdlouhavější proces vzniku plnohodnotného společného právního subjektu

11 Doporučený postup - návrh na využití ESÚS v Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa

Proces založení ESÚS vyžaduje hlubší analýzu a hledání optimální varianty jeho organizační struktury i fungování. Proto navrhuji následující na sebe navazující kroky:

Tato studie je prvním z těchto kroků. Pro urychlení celé fáze obsahuje tato studie již konkrétní návrh na využití ESÚS v ERN. Na realizaci dalších přípravných kroků doporučuji podat projekt do Fondu malých projektů, což zajistí financování jednotlivých kroků a jejich kvalitní zpracování. Nicméně proces lze realizovat i bez finanční podpory z vlastních zdrojů ERN, aby nedocházelo k časovému prodlení.

Vzhledem k tomu, že se jedná o pilotní projekt, se kterým neexistují doposud žádné zkušenosti, navrhuji vytvořit paralelní strukturu se zachováním stávajících národních částí. Na společný subjekt by bylo vhodné delegovat jen ty aktivity, které lze efektivněji realizovat na této přeshraniční úrovni. K těmto aktivitám by měl být alokován rovněž přiměřený (ne příliš veliký) společný rozpočet.

Obsahové zaměření ESÚS

Na základě provedené analýzy doporučuji využití nařízení o ESÚS pro založení společného právního subjektu, jehož hlavním úkolem by byla realizace společných cílů euroregionu (především společného plánovacího regionu (rozvojové strategie), realizace společných projektů, koordinace společných aktivit, apod.) – tedy těch aktivit, které dle principu subsidiarity lze vykonávat efektivněji na společné (přeshraniční) úrovni. Delegace úkolů by bylo vždy záležitostí jednomyslného rozhodnutí všech tří stran. Jako nejvhodnější se v současné době jeví *zpracování společné přeshraniční rozvojové strategie Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa*, což vyžaduje úzkou koordinaci. Strategie se bude tvořit především v pracovních skupinách, tudíž i jejich koordinace by mohla být předmětem činnosti společného subjektu.

Zakládající členové ESÚS

V podstatě existují 2 možnosti, jak vyřešit členství v ESÚS:

- členy budou jednotliví členové všech částí euroregionu: sdružení, nyní tvořící Euroregion Neisse-Nisa-Nysa,

- členy budou stávající 3 sdružení (tedy 3 národních částí ERN).

Jelikož seznam členů musí být uveden již v úmluvě, která podléhá schválení dotyčnými členskými státy (a rovněž její následná jakákoliv změna), jeví se jako výhodnější, aby zakládajícími členy byla národní sdružení. Druhým argumentem je již zaběhlý současný model dvoustupňového rozhodování, který tak bude kopírován.

Název ESÚS

ESÚS, který je registrovaný na území České republiky musí dle příslušného právního předpisu obsahovat označení "Evropské seskupení pro územní spolupráci" nebo zkratku "ESUS". Proto by název mohl mít podobu jedné z následujících variant:

- Euroregion Neisse-Nisa-Nysa, evropské seskupení pro územní spolupráci;
- ESUS Euroregion Neisse-Nisa-Nysa;
- Euroregion Neisse-Nisa-Nysa, ESUS.

Sídlo ESÚS

Sídlem ESÚS by mohl být Liberec, Česká republika, jelikož se jedná o sídlo společného sekretariátu Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa. Nicméně se jedná o politické rozhodnutí.

Orgány:

Podle článku 10 nařízení o ESÚS (Uspořádání ESÚS) má seskupení alespoň tyto orgány:

- *shromáždění*, které je tvořeno zástupci jeho členů (toto shromáždění by mohlo mít stejné obsazení jako třístranná Rada Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa);
- *ředitele*, který ESÚS zastupuje a jedná jeho jménem (ředitel by byl jmenován a odvoláván shromážděním).

Stanovy mohou upravovat zřízení dalších orgánů s jasně vymezenými pravomocemi. Takovými orgány by mohl být *sekretariát*, který by se skládal z ředitele a s dalších svou pracovníků nominovaných zbývajících dvěma stranami ERN, které nenominovaly ředitele.

Rozpočet ESÚS

Rozpočet by měl být přiměřený aktivitám, které budou na ESÚS přeneseny. Měl by se skládat z provozní složky (pokrytí provozních nákladů) a operativní složky (rozpočet určený na vykonávání specifických aktivit – např. realizaci projektů). Rozpočet schvaluje každoročně shromáždění ESÚS. Pro začátek bych doporučoval alokovat minimální rozpočet, který by zajistil fungování ESÚS a pokryl zejména provozní náklady na společnou kancelář, cestovní výdaje pracovníků, náklady na přípravu a realizaci prvního projektu ESÚS, náklady na publicitu, a pod. Každá strana by přispěla stejným dílem (např. ve výši několik tisíc EUR). Otázkou je, zda by byli zaměstnanci placeni z rozpočtu ESÚS, či zda by byli pro práci v ESÚS pouze vyčleněni a zůstali by zaměstnanci národních sdružení (tato možnost rovněž existuje). Nicméně pro získání praktických zkušeností s fungováním ESÚS by bylo užitečné mít společné zaměstnance.

Rozhodovací procesy

Rozhodovací procesy ESÚS by se mohly řídit stejnými principy, jakými se řídí současné fungování euroregionu. Konkrétní nastavení těchto procesů pak má být popsáno ve stanovách ESÚS.

Společný personál

Jednou z přidaných hodnot ESÚS je možnost najímat společný personál. Nejedná se jen o vyčlenění zaměstnance každým sdružením pro agendu ESÚS, ale především o to, aby tyto lidé *společně* pracovali v jedné kanceláři a spravovali agendu svěřenou ESÚS (alespoň několik dní v týdnu). Jedině tak může být dosaženo úzké koordinace a komunikace mezi pracovníky. Již byly zmíněny možnosti personál buď vyčlenit z řad členů ESÚS či mít tento personál v zaměstnaneckém poměru s ESÚS.

Pracovní jazyk

Jazyková otázka je rovněž velmi důležitým prvkem fungování ESÚS. V zásadě existují ve společných strukturách 2 přístupy, které neznevýchodňují žádnou ze stran:

- zaměstnanci musí mít alespoň základní komunikační znalost jazyka partnerů s tím, že hovoří každý svým jazykem;
- je zvolen další jazyk, kterým hovoří všichni pracovníci (nejrozšířenějším je angličtina).

Výše se jedná o návrh základních parametrů ESÚS, které by měly být zváženy a které jsou nutné pro politické rozhodnutí o založení ESÚS. V dalším kroku by měla být vypracována úmluva a stanovy a případně další analýzy potřebné k nastavení fungování ESÚS. Samotná příprava úmluvy a stanov (případně vnitřních předpisů) otevře konkrétní otázky a jejich vypracování musí být provedeno v úzké spolupráci budoucích členů ESÚS.

12 Závěr

Evropské seskupení pro územní spolupráci představuje právní nástroj, který se zakládá na reálných konkrétních potřebách zejména přeshraničních regionů. I když je určen pro územní spolupráci jako takovou, přesto jeho podstata předurčuje pro využití zejména v přeshraniční spolupráci. To, že ESÚS může být v konkrétních případech velkým přínosem, je dle mého názoru nepochybné.

Tak jako byla složitá fáze samotného schvalování nařízení, kde se střetávaly různé zájmy jednotlivých aktérů, bude složitá i samotná realizační fáze. I nadále bude záležet na tom, jak spolu bude především centrální a regionální a místní úroveň ochotna a schopna komunikovat. Jedná se tedy o výzvu pro všechny zúčastněné aktéry.

Pro realizaci cílů Euroregionu Neisse-Nisa-Nysa představuje ESÚS nejvhodnější právní nástroj.

Bude záležet na politickém rozhodnutí místních a regionálních politiků, zda tento nástroj využijí. Dotazníkové šetření ukázalo, že založení společného právního subjektu má podporu na všech stranách ERN.

Jako nejrealističtější se jeví varianta vytvoření paralelní struktury se zachováním stávajících struktur. Na společný subjekt by bylo vhodné delegovat jen ty aktivity, které lze efektivněji realizovat na této přeshraniční úrovni. K těmto aktivitám by měl být alokován rovněž přiměřený (ne příliš veliký) společný rozpočet. Byly navrženy základní parametry takového seskupení.

Přílohy

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1082/2006 o evropském seskupení pro územní spolupráci (ESÚS) – v českém jazyce.
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1082/2006 o evropském seskupení pro územní spolupráci (ESÚS) – v německém jazyce.
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1082/2006 o evropském seskupení pro územní spolupráci (ESÚS) – v polském jazyce.
- Zákon 154/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů – české národní provize pro implementaci nařízení ESÚS.

Literatura

EVROPSKÁ KOMISE (2001): *European Governance – a white paper (COM(2001) 428 final)*. http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/com/2001/com2001_0428en01.pdf.

INTERACT (2008) : *Interact Handbook on European Grouping of Territorial Cooperation (EGTC) – What use for European Territorial Cooperation Programmes and Projects?*. Vídeň: INTERACT Point Managing Transition and External Cooperation.

RADA EVROPY (1980): *Evropská rámcová úmluva o přeshraniční spolupráci mezi územními společenstvími nebo úřady (European Outline Convention on transfrontier Co-operation between territorial Communities or Authorities)*, Úmluva č. 106 (SbMS 94/00, částka 39): http://www.radaevropy.cz/dokumenty/Sm00_094.pdf.

RHODES, R (1996): The new governance: governing without government. *Political Studies*, Vol. 44, s. 652.

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÉ UNIE – EUR-LEX (2006): *Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 ze dne 5. července 2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o zrušení nařízení (ES) č. 1783/1999*. <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:210:0001:0011:CS:PDF>.

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÉ UNIE – EUR-LEX (2005): *Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1082/2006 o evropském seskupení pro územní spolupráci (ESÚS)*. http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/cs/oj/2006/l_210/l_21020060731cs00190024.pdf.

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÉ UNIE – EUR-LEX (2005): *Stanovisko Výboru regionů k návrhu Evropského parlamentu a Rady zřídit Evropské sdružení pro přeshraniční spolupráci (ESPS)* (2005/C 71/11): <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2005:071:0046:0053:CS:PDF>.

VÝBOR REGIONŮ (2008): *Fiche: EGTC state of play (update: 21 April 2008)*. http://cor.ip.lu/COR_cms/ui/ViewDocument.aspx?siteid=default&contentID=1b032689-c654-491c-9bbf-2816b7f94dcf.

VÝBOR REGIONŮ (2006): *Perspektivy územní spolupráce a evropské seskupení pro územní spolupráci (ESÚS): politická strategie a podpůrná činnost Výboru regionů - Vysvětlující sdělení*: http://cor.ip.lu/migrated_data/CoR_EGTC_322_2006_CS.pdf.

VÝBOR REGIONŮ (2007): *The European Grouping of Territorial Cooperation (EGTC) – CdR 117/2007 (Study)*. Brusel.

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1082/2006**ze dne 5. července 2006****o evropském seskupení pro územní spolupráci (ESÚS)**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 159 třetí pododstavec této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů ⁽²⁾,

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy ⁽³⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Podle čl. 159 třetího pododstavce Smlouvy lze mimo fondy, které jsou uvedeny v prvním pododstavci uvedeného článku, rozhodnout o provádění specifických činností za účelem dosažení cílů sociální a hospodářské soudržnosti stanovených ve Smlouvě. Harmonický rozvoj celého území Společenství a větší hospodářská, sociální a územní soudržnost vyžadují posílení územní spolupráce. K tomuto účelu je vhodné přijmout opatření nezbytná ke zlepšení podmínek, za nichž se územní spolupráce uskutečňuje.

(2) Je třeba přijmout opatření ke zmírnění závažných obtíží, jimž členské státy, zejména regionální a místní orgány, čelí při provádění a řízení činností v souvislosti s územní spoluprací v rámci rozdílných vnitrostátních právních předpisů a postupů.

(3) Zvláště s ohledem na větší počet pozemních a námořních hranic Společenství po jeho rozšíření je nutné usnadnit posilování územní spolupráce ve Společenství.

(4) Během programového období 2000–2006 se ukázalo, že stávající nástroje, například evropské hospodářské zájmové sdružení, nejsou vhodné k organizování strukturované spolupráce v rámci iniciativy INTERREG.

(5) *Acquis* Rady Evropy poskytuje různé příležitosti a rámce, na jejichž základě se mohou regionální a místní orgány zapojit do přeshraniční spolupráce. Účelem tohoto nástroje není obcházet tyto jiné rámce ani vytvořit soubor zvláštních společných pravidel, kterými by se jednotlivé řídila všechna taková ujednání v celém Společenství.

(6) Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti ⁽⁴⁾ zvyšuje finanční prostředky na podporu evropské územní spolupráce.

(7) Je rovněž nutné usnadnit a následně hodnotit provádění činností v rámci územní spolupráce bez finančního příspěvku Společenství.

(8) V zájmu překonání překážek, které brání územní spolupráci, je třeba zavést nástroj pro spolupráci na úrovni Společenství, který vytvoří na území Společenství spolupracující seskupení s právní subjektivitou zvaná „evropská seskupení pro územní spolupráci“ (ESÚS). Využívání ESÚS by mělo být nepovinné.

(9) Je vhodné, aby ESÚS mělo pravomoc jednat jménem svých členů, zejména regionálních a místních orgánů, z nichž je složeno.

(10) Úkoly a pravomoci ESÚS by měly být stanoveny v úmluvě.

(11) ESÚS by mělo být schopno jednat buď za účelem provádění programů nebo projektů územní spolupráce spolufinancovaných Společenstvím, zvláště strukturálními fondy podle nařízení (ES) č. 1083/2006 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 ze dne 5. července 2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj ⁽⁵⁾, nebo za účelem provádění opatření územní spolupráce vycházejících výlučně z podnětu členských států a jejich regionálních a místních orgánů, ať již s finančním příspěvkem Společenství, nebo bez něho.

(12) Je nutné upřesnit, že zřízením ESÚS není dotčena finanční odpovědnost regionálních a místních orgánů ani členských států, pokud jde o správu finančních prostředků Společenství i vnitrostátních finančních prostředků.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 255, 14.10.2005, s. 76.

⁽²⁾ Úř. věst. C 71, 22.3.2005, s. 46.

⁽³⁾ Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 6. července 2005 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku), společný postoj Rady ze dne 12. června 2006 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a postoj Evropského parlamentu ze dne 4. července 2006 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku).

⁽⁴⁾ Viz strana 25 v tomto čísle Úředního věstníku.

⁽⁵⁾ Viz strana 1 v tomto čísle Úředního věstníku.

- (13) Je nutné upřesnit, že předmětem úmluvy nemohou být pravomoci, které regionální a místní orgány vykonávají jako orgány veřejné moci, zvláště pak policejní a normotvorné pravomoci.
- (14) Je nutné, aby ESÚS vypracovalo své stanovy a zřídilo vlastní orgány, jakož i pravidla pro svůj rozpočet a výkon své finanční odpovědnosti.
- (15) Podmínky pro územní spolupráci by se měly stanovit v souladu se zásadou subsidiarity podle článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení jeho cílů, neboť využívání ESÚS je nepovinné, v souladu s ústavním pořádkem každého členského státu.
- (16) Ustanovení čl. 159 třetího pododstavce Smlouvy neumožňuje začlenění subjektů z třetích zemí do právních předpisů založených na uvedeném ustanovení. Přijetí opatření Společenství umožňujícího zřízení ESÚS by však nemělo vyloučit možnost, aby se subjekty ze třetích zemí účastnily ESÚS zřízených v souladu s tímto nařízením, pokud to umožňují právní předpisy dotyčné třetí země nebo dohody mezi členskými státy a třetími zeměmi,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Povaha ESÚS

- Evropské seskupení pro územní spolupráci (dále jen „ESÚS“) může být zřízeno na území Společenství za podmínek a podle ujednání stanovených v tomto nařízení.
- Cílem ESÚS je usnadnit a podpořit přeshraniční, nadnárodní nebo meziregionální spolupráci (dále jen „územní spolupráce“) mezi jeho členy podle čl. 3 odst. 1 za výhradním účelem posílení hospodářské a sociální soudržnosti.
- ESÚS má právní subjektivitu.
- ESÚS má v každém členském státě nejširší právní způsobilost přiznávanou podle vnitrostátního práva daného členského státu právníckým osobám; může zejména nabývat nebo zcizovat movitý i nemovitý majetek, přijímat zaměstnance do pracovního poměru a vystupovat před soudem.

Článek 2

Rozhodné právo

- ESÚS se řídí:

- tímto nařízením;
- úmluvou uvedenou v článku 8 a stanovami uvedenými v článku 9, pokud to toto nařízení výslovně povoluje;
- v případě záležitostí, které toto nařízení neupravuje nebo které upravuje jen částečně, právem členského státu, v němž má sídlo.

Je-li nutné podle práva Společenství nebo mezinárodního práva soukromého určit právo, kterým se ESÚS řídí, považuje se ESÚS za subjekt členského státu, v němž má sídlo.

2. Je-li členský stát tvořen více územními celky, které mají vlastní právní předpisy, zahrnuje odkaz na platné právo podle odst. 1 písm. c) právo dotyčných územních jednotek, s přihlédnutím k ústavnímu uspořádání dotyčného členského státu.

Článek 3

Složení ESÚS

1. ESÚS sdružuje členy, kteří patří, v mezích svých pravomocí podle vnitrostátního práva, do jedné nebo více následujících kategorií:

- členské státy;
- regionální orgány;
- místní orgány;
- veřejnoprávní subjekty ve smyslu čl. 1 odst. 9 druhého pododstavce směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby⁽¹⁾.

Členy mohou být i sdružení tvořená subjekty patřícími do jedné nebo více těchto kategorií.

2. ESÚS sdružuje členy nacházející se na území nejméně dvou členských států.

Článek 4

Zřízení ESÚS

1. Rozhodnutí zřídit ESÚS se přijímá na základě podnětu ze strany jeho případných budoucích členů.

2. Každý případný budoucí člen:

- oznámí členskému státu, podle jehož právních předpisů byl zřízen, svůj záměr účastnit se ESÚS a
- zašle tomuto členskému státu jedno vyhotovení navrhované úmluvy uvedené v článku 8 a stanov uvedených v článku 9.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 134, 30.4.2004, s. 114. Směrnice naposledy pozměněná nařízením Komise (ES) č. 2083/2005 (Úř. věst. L 333, 20.12.2005, s. 28).

3. Poté, co případný budoucí člen uvědomí podle odstavce 2 dotčený členský stát, schválí tento stát s přihlédnutím ke svému ústavnímu uspořádání jeho účast v ESÚS, ledaže shledá, že tato účast není v souladu s tímto nařízením nebo s vnitrostátními právními předpisy, včetně práv a povinností případného budoucího člena, nebo že tato účast není opodstatněná z důvodu veřejného zájmu nebo veřejné politiky dotčeného členského státu. V takovém případě vydá členský stát prohlášení, v němž uvede své důvody k odeprání schválení.

Členský stát zpravidla dospěje k rozhodnutí ve lhůtě tří měsíců ode dne doručení přípustné žádosti v souladu s odstavcem 2.

Při rozhodování o účasti případného budoucího člena v ESÚS mohou členské státy uplatňovat vnitrostátní pravidla.

4. Členské státy určí příslušné orgány, které přijímají oznámení a doklady uvedené v odstavci 2.

5. Členové schválí úmluvu uvedenou v článku 8 a stanovy uvedené v článku 9, přičemž zajistí jejich soulad se schválením členských států podle odstavce 3 tohoto článku.

6. Každou změnu úmluvy a každou podstatnou změnu stanov schvalují členské státy postupem podle tohoto článku. Podstatnými změnami stanov se rozumějí změny, jejichž přímým nebo nepřímým důsledkem je změna úmluvy.

Článek 5

Nabývání právní subjektivity a zveřejnění v Úředním věstníku

1. Stanovy uvedené v článku 9 a veškeré jejich pozdější změny se registrují nebo zveřejňují v souladu s platným vnitrostátním právem členského státu, v němž má dotčené ESÚS sídlo. ESÚS nabývá právní subjektivitu dnem registrace nebo dnem zveřejnění, podle toho, co nastane dříve. Členové informují příslušné členské státy a Výbor regionů o úmluvě a o registraci nebo zveřejnění stanov.

2. ESÚS do deseti pracovních dnů od registrace nebo zveřejnění stanov zajistí, aby byla Úřadu pro úřední tisky Evropských společenství zaslána žádost o zveřejnění oznámení o zřízení ESÚS v *Úředním věstníku Evropské unie* s podrobnostmi o jeho názvu, cílech, členech a sídle.

Článek 6

Kontrola řízení veřejných finančních prostředků

1. Kontrolu toho, jak ESÚS řídí veřejné finanční prostředky, vykonávají příslušné úřady členského státu, v němž má ESÚS

sídlo. Členský stát, v němž má ESÚS sídlo, pro tento úkol určí příslušný orgán ještě předtím, než podle článku 4 schválí účast v ESÚS.

2. Pokud to vyžadují vnitrostátní právní předpisy ostatních dotčených členských států, zajistí orgány členského státu, v němž má ESÚS sídlo, aby příslušné orgány v ostatních dotčených členských státech prováděly na svém území kontroly činností ESÚS, které jsou vykonávány v těchto členských státech, a vyměňovaly si veškeré související informace.

3. Veškeré kontroly se vykonávají v souladu s mezinárodně uznávanými auditorskými standardy.

4. Bez ohledu na odstavce 1, 2 a 3, pokud úkoly ESÚS uvedené v čl. 7 odst. 3 prvním nebo druhém pododstavci zahrnují činnosti spolufinancované Společenstvím, použijí se příslušné právní předpisy o kontrole finančních prostředků poskytovaných Společenstvím.

5. Členský stát, v němž má ESÚS sídlo, informuje ostatní dotčené členské státy o veškerých obtížích, s nimiž se během kontrol setká.

Článek 7

Úkoly

1. ESÚS vykonává úkoly, které mu svěří jeho členové v souladu s tímto nařízením. Jeho úkoly stanoví úmluva, na níž se dohodnou jeho členové, v souladu s články 4 a 8.

2. ESÚS jedná v rámci úkolů, kterými byl pověřen, které se omezují na usnadnění a podporu územní spolupráce za účelem posílení hospodářské a sociální soudržnosti a které stanoví jeho členové, s tím, že všechny tyto úkoly spadají do pravomocí každého člena podle jeho vnitrostátního práva.

3. Úkoly ESÚS jsou konkrétně omezeny zejména na provádění programů územní spolupráce nebo projektů spolufinancovaných Společenstvím prostřednictvím Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu nebo Fondu soudržnosti.

ESÚS může provádět další zvláštní činnosti územní spolupráce mezi svými členy při sledování cílů uvedených v čl. 1 odst. 2, ať již s finančním příspěvkem Společenství, nebo bez něho.

Členské státy mohou omezit úkoly, které mohou ESÚS provádět bez finančního příspěvku Společenství. Tyto úkoly však zahrnují alespoň činnosti spolupráce uvedené v článku 6 nařízení (ES) č. 1080/2006.

4. Úkoly, kterými členové pověří ESÚS, se netýkají výkonu pravomocí, jež ukládá veřejné právo, ani povinností určených k ochraně obecných zájmů státu nebo jiných orgánů veřejné moci, jako jsou policejní a normotvorné pravomoci, výkon spravedlnosti a zahraniční politika.

5. Členové ESÚS mohou jednomyslně rozhodnout o zmocnění jednoho z členů k plnění úkolů seskupení.

Článek 8

Úmluva

1. ESÚS se řídí úmluvou, kterou jednomyslně uzavřou jeho členové v souladu s článkem 4.

2. Úmluva stanoví:

- a) název ESÚS a jeho sídlo, které musí být v členském státě, podle jehož práva je zřízen alespoň jeden z členů;
- b) rozsah území, na němž může ESÚS plnit své úkoly;
- c) konkrétní cíl a úkoly ESÚS, dobu jeho trvání a podmínky, kterými se řídí jeho rozpuštění;
- d) seznam členů ESÚS;
- e) právo rozhodné pro výklad a prosazování úmluvy, kterým je právo členského státu, v němž má ESÚS sídlo;
- f) vhodná ujednání o vzájemném uznávání, včetně pro účely finanční kontroly, a
- g) postupy pro provádění změn úmluvy, které musí být v souladu s povinnostmi stanovenými v člácích 4 a 5.

Článek 9

Stanovy

1. Stanovy ESÚS přijímají na základě úmluvy jeho členové jednomyslně.

2. Stanovy ESÚS obsahují přinejmenším všechna ustanovení úmluvy a dále:

- a) provozní předpisy orgánů ESÚS a jejich pravomoci, jakož i počet zástupců členů v příslušných orgánech;
- b) rozhodovací postupy ESÚS;

c) pracovní jazyk nebo jazyky;

d) ujednání o jeho fungování, zejména pokud jde o personální řízení, způsoby náboru zaměstnanců a povahu pracovních smluv;

e) ujednání o finančních příspěvcích členů a o použitelných účetních a rozpočtových pravidlech, včetně finančních otázek, každého z členů ESÚS ve vztahu k ESÚS;

f) ujednání o odpovědnosti člena podle čl. 12 odst. 2;

g) orgány odpovědné za určení nezávislých externích auditorů a

h) postupy pro změny stanov, které musí být v souladu s povinnostmi stanovenými v člácích 4 a 5.

Článek 10

Uspořádání ESÚS

1. ESÚS má alespoň tyto orgány:

- a) shromáždění, které je tvořeno zástupci jeho členů;
- b) ředitele, který ESÚS zastupuje a jedná jeho jménem.

2. Stanovy mohou upravovat zřízení dalších orgánů s jasně vymezenými pravomocemi.

3. ESÚS odpovídá vůči třetím osobám za jednání svých orgánů, a to i v případě, že toto jednání nespadá do úkolů ESÚS.

Článek 11

Rozpočet

1. ESÚS vypracuje roční rozpočet, který přijímá shromáždění a který obsahuje zejména složku běžných nákladů a v případě potřeby provozní složku.

2. Příprava účetních závěrek, v případě potřeby včetně doprovodné výroční zprávy, auditu a zveřejnění těchto účetních závěrek, se řídí ustanoveními podle čl. 2 odst. 1 písm. c).

Článek 12

Likvidace, úpadek, zastavení plateb a odpovědnost

1. Pokud jde o likvidaci, úpadek, zastavení plateb a podobné postupy, řídí se ESÚS právními předpisy členského státu, v němž má sídlo, pokud odstavce 2 a 3 nestanoví jinak.

2. ESÚS odpovídá za své dluhy jakékoli povahy.

Článek 14

Pokud aktiva ESÚS nedostačují na pokrytí jeho závazků, odpovídají jeho členové za dluhy ESÚS jakékoli povahy, přičemž se podíl každého člena stanoví úměrně k jeho příspěvku, pokud vnitrostátní právo, podle něhož je člen zřízen, odpovědnost daného člena nevyklučuje nebo neomezuje. Úprava příspěvků musí být obsažena ve stanovách.

Pokud je odpovědnost alespoň jednoho člena ESÚS omezena v důsledku vnitrostátního práva, podle něhož je zřízen, mohou ostatní členové ve stanovách rovněž omezit svou odpovědnost.

Členové mohou ve stanovách určit, že po ukončení svého členství v daném ESÚS budou odpovídat za závazky vyplývající z jeho činnosti v průběhu svého členství.

Název ESÚS, jehož členové mají omezenou odpovědnost, musí obsahovat slovo „omezené“.

Úmluva, stanovy a účetní knihy ESÚS s omezenou odpovědností svých členů musí být zveřejněny přinejmenším ve stejném rozsahu, jako je požadováno pro jiné druhy právních subjektů s omezenou odpovědností svých členů, které jsou zřízeny podle práva členského státu, v němž má dané ESÚS sídlo.

Členský stát může na svém území zakázat registraci ESÚS, jehož členové mají omezenou odpovědnost.

3. Aniž je dotčena finanční odpovědnost členských států, pokud jde o finanční prostředky ze strukturálních fondů nebo Fondu soudržnosti poskytnuté určitému ESÚS, nevzniká v důsledku tohoto nařízení členským státům ve vztahu k ESÚS, jehož nejsou členy, žádná finanční odpovědnost.

Článek 13

Veřejný zájem

Pokud ESÚS provádí činnost v rozporu s předpisy členského státu o veřejné politice, veřejné bezpečnosti, veřejném zdraví nebo veřejné mravnosti nebo v rozporu s jeho veřejným zájmem, může příslušný orgán dotyčného členského státu tuto činnost na svém území zakázat nebo požadovat, aby se členové zřízení podle jeho práva vzdali členství v ESÚS, dokud ESÚS dotyčnou činnost neukončí.

Účelem těchto zákazů nesmí být svévolné ani skryté omezování územní spolupráce mezi členy ESÚS. Rozhodnutí příslušného orgánu musí být přezkoumatelné soudem.

Rozpuštění

1. Bez ohledu na ustanovení o rozpuštění uvedená v úmluvě nařídí příslušný soud nebo orgán členského státu, v němž má ESÚS sídlo, na žádost kteréhokoli příslušného orgánu s oprávněným zájmem zrušení ESÚS, pokud shledá, že ESÚS nadále nesplňuje požadavky stanovené v čl. 1 odst. 2 nebo v článku 7, zejména že jedná mimo meze úkolů stanovených v článku 7. Příslušný soud nebo orgán uvědomí všechny členské státy, podle jejichž práva byli členové zřízení, o každé žádosti o rozpuštění ESÚS.

2. Příslušný soud nebo orgán může ESÚS poskytnout lhůtu k nápravě nežádoucího stavu. Nedojde-li k nápravě ve stanovené lhůtě, nařídí příslušný soud nebo správní orgán jeho zrušení.

Článek 15

Soudní příslušnost

1. Třetí osoby, které se cítí být poškozeny jednáním nebo opomenutím některého ESÚS, jsou oprávněny uplatňovat své nároky soudní cestou.

2. Nestanoví-li toto nařízení jinak, vztahují se na spory, jejichž stranou je ESÚS, právní předpisy Společenství o soudní příslušnosti. Ve věci, která není upravena právními předpisy Společenství, jsou pro řešení sporů příslušné soudy členského státu, v němž má ESÚS sídlo.

Pro řešení sporů podle čl. 4 odst. 3 nebo 6 anebo podle článku 13 jsou příslušné soudy členského státu, jehož rozhodnutí je napadáno.

3. Nic v tomto nařízení nebrání občanům uplatňovat svá vnitrostátní ústavní práva na podání opravného prostředku proti veřejnoprávním subjektům, které jsou členy ESÚS, pokud jde o:

- a) správní rozhodnutí týkající se činností prováděných ESÚS;
- b) přístup ke službám v jejich vlastním jazyce a
- c) přístup k informacím.

Pro tyto případy jsou příslušné soudy členského státu, podle jehož ústavy vznikají práva na podání opravného prostředku.

Článek 16

Závěrečná ustanovení

1. Členské státy přijmou předpisy nezbytné k zajištění účinného uplatňování tohoto nařízení.

Vyžaduje-li to vnitrostátní právo některého členského státu, může tento členský stát vypracovat souhrnný seznam úkolů, které členové ESÚS ve smyslu čl. 3 odst. 1 zřízení podle jeho práva již mají, pokud jde o územní spolupráci uvnitř tohoto členského státu.

Členský stát uvědomí odpovídajícím způsobem Komisi a ostatní členské státy o veškerých předpisech přijatých na základě tohoto článku.

2. Členské státy mohou stanovit úhradu poplatků v souvislosti s registrací úmluvy a stanov; výše těchto poplatků však nesmí přesáhnout příslušné správní náklady.

Článek 17

Zpráva a přezkum

Do 1. srpna 2011 předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě zprávu o uplatňování tohoto nařízení a případně též návrhy na jeho změny.

Článek 18

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ke dni 1. srpna 2007, s výjimkou článku 16, který se použije ode dne 1. srpna 2006.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

Ve Štrasburku dne 5. července 2006.

Za Evropský parlament

předseda

J. BORRELL FONTELLES

Za Radu

předsedkyně

P. LEHTOMÄKI

VERORDNUNG (EG) Nr. 1082/2006 DES EUROPÄISCHEN PARLAMENTS UND DES RATES**vom 5. Juli 2006****über den Europäischen Verbund für territoriale Zusammenarbeit (EVTZ)**

DAS EUROPÄISCHE PARLAMENT UND DER RAT DER EUROPÄISCHEN UNION —

gestützt auf den Vertrag zur Gründung der Europäischen Gemeinschaft, insbesondere auf Artikel 159 Absatz 3,

auf Vorschlag der Kommission,

nach Stellungnahme des Europäischen Wirtschafts- und Sozialausschusses ⁽¹⁾,

nach Stellungnahme des Ausschusses der Regionen ⁽²⁾,

gemäß dem Verfahren des Artikels 251 des Vertrags ⁽³⁾,

in Erwägung nachstehender Gründe:

- (1) Nach Artikel 159 Absatz 3 des Vertrags können spezifische Aktionen außerhalb der in Absatz 1 jenes Artikels angeführten Fonds beschlossen werden, um das im Vertrag niedergelegte Ziel des wirtschaftlichen und sozialen Zusammenhalts zu verwirklichen. Die harmonische Entwicklung des gesamten Gebiets der Gemeinschaft und die Stärkung des wirtschaftlichen, sozialen und territorialen Zusammenhalts bedingen eine Verstärkung der territorialen Zusammenarbeit. Zu diesem Zweck sollten die Maßnahmen ergriffen werden, die für die Verbesserung der Bedingungen notwendig sind, unter denen die Aktionen der territorialen Zusammenarbeit verwirklicht werden.
- (2) Es bedarf geeigneter Maßnahmen zur Reduzierung der Schwierigkeiten, vor welchen die Mitgliedstaaten und insbesondere die Regionen und die lokalen Behörden bei der Durchführung und Verwaltung der Aktionen der territorialen Zusammenarbeit im Rahmen der unterschiedlichen nationalen Vorschriften und Verfahren stehen.
- (3) Da insbesondere die Zahl der Land- und Meeresgrenzen in der Gemeinschaft infolge ihrer Erweiterung zugenommen hat, muss der Ausbau der territorialen Zusammenarbeit in der Gemeinschaft vereinfacht werden.
- (4) Die vorhandenen Instrumente, wie die Europäische wirtschaftliche Interessenvereinigung, haben sich als wenig geeignet erwiesen, um eine strukturierte Zusammenarbeit im Rahmen der Gemeinschaftsinitiative Interreg im Programmzeitraum 2000 bis 2006 zu gestalten.

- (5) Der Besitzstand des Europarats umfasst verschiedene Möglichkeiten und Rahmenstrukturen für die grenzüberschreitende Zusammenarbeit zwischen den regionalen und lokalen Behörden. Mit diesem Rechtsakt wird nicht das Ziel verfolgt, diese Rahmenstrukturen zu umgehen oder eine Reihe spezieller gemeinsamer Vorschriften für eine einheitliche gemeinschaftsweite Regelung aller betreffenden Vereinbarungen vorzugeben.
- (6) Die Verordnung (EG) Nr. 1083/2006 des Rates vom 11. Juli 2006 mit allgemeinen Bestimmungen über den Europäischen Fonds für regionale Entwicklung, den Europäischen Sozialfonds und den Kohäsionsfonds ⁽⁴⁾ erhöht das Angebot an Mitteln zur Unterstützung der europäischen territorialen Zusammenarbeit.
- (7) Es ist ebenfalls notwendig, die Durchführung von Aktionen der territorialen Zusammenarbeit ohne einen finanziellen Beitrag der Gemeinschaft zu vereinfachen und fortzuführen.
- (8) Zur Überwindung der Hindernisse für die territoriale Zusammenarbeit bedarf es eines Instruments der Zusammenarbeit auf gemeinschaftlicher Ebene, um im Gebiet der Gemeinschaft Kooperationsverbünde mit eigener Rechtspersönlichkeit unter der Bezeichnung „Europäischer Verbund für territoriale Zusammenarbeit“ (EVTZ) zu gründen. Der Rückgriff auf einen EVTZ sollte fakultativ sein.
- (9) Der EVTZ sollte die Befugnis erhalten, für seine Mitglieder, insbesondere der ihm angehörenden regionalen und lokalen Behörden, zu handeln.
- (10) Die Aufgaben und Befugnisse des EVTZ müssen in einer Übereinkunft geregelt werden.
- (11) Der EVTZ sollte handeln können, um entweder die durch die Gemeinschaft kofinanzierten Programme oder Projekte für territoriale Zusammenarbeit, insbesondere im Rahmen der Strukturfonds gemäß der Verordnung (EG) Nr. 1083/2006 und der Verordnung (EG) Nr. 1080/2006 des Europäischen Parlaments und des Rates vom 5. Juli 2006 über den Europäischen Fonds für regionale Entwicklung ⁽⁵⁾, durchzuführen oder um Maßnahmen der territorialen Zusammenarbeit durchzuführen, die allein auf die Initiative der Mitgliedstaaten und ihrer regionalen und lokalen Behörden zurückgehen, mit oder ohne finanzielle Beteiligung der Gemeinschaft.
- (12) Es sollte präzisiert werden, dass die finanzielle Verantwortung der regionalen und lokalen Behörden sowie die der Mitgliedstaaten hinsichtlich der Verwaltung sowohl der Gemeinschaftsmittel wie der nationalen Mittel durch die Schaffung eines EVTZ nicht berührt wird.

⁽¹⁾ ABL C 255 vom 14.10.2005, S. 76.

⁽²⁾ ABL C 71 vom 22.3.2005, S. 46.

⁽³⁾ Stellungnahme des Europäischen Parlaments vom 6. Juli 2005 (noch nicht im Amtsblatt veröffentlicht), Gemeinsamer Standpunkt des Rates vom 12. Juni 2006 (noch nicht im Amtsblatt veröffentlicht) und Standpunkt des Europäischen Parlaments vom 4. Juli 2006 (noch nicht im Amtsblatt veröffentlicht).

⁽⁴⁾ Siehe Seite 25 dieses Amtsblatts.

⁽⁵⁾ Siehe Seite 1 dieses Amtsblatts.

- (13) Es sollte präzisiert werden, dass die Befugnisse, die regionale und lokale Behörden als öffentliche Körperschaften ausüben, insbesondere die Polizei- und die Regelungsbefugnisse, nicht Gegenstand einer Übereinkunft sein können.
- (14) Ein EVTZ muss sich eine Satzung geben und sich mit ihm eigenen Organen sowie mit Regeln für die Haushaltsführung und die Wahrnehmung seiner finanziellen Verantwortung versehen.
- (15) Die territoriale Zusammenarbeit sollte gemäß dem in Artikel 5 des Vertrags niedergelegten Subsidiaritätsprinzip geschaffen werden. Gemäß dem in demselben Artikel genannten Grundsatz der Verhältnismäßigkeit geht diese Verordnung nicht über das für die Erreichung ihrer Ziele erforderliche Maß hinaus, da der Rückgriff auf den EVTZ fakultativ erfolgt, im Einklang mit der Verfassungsordnung jedes Mitgliedstaats.
- (16) Gemäß Artikel 159 Absatz 3 des Vertrags können Rechtsträger aus Drittländern nicht in Rechtsvorschriften einbezogen werden, die auf der Grundlage dieser Bestimmung erlassen werden. Die Annahme einer Gemeinschaftsmaßnahme zur Schaffung eines EVTZ sollte jedoch nicht die Möglichkeit ausschließen, dass Rechtsträger aus Drittländern an dem gemäß dieser Verordnung geschaffenen EVTZ teilnehmen können, sofern dies nach dem Recht eines Drittlandes oder nach Abkommen zwischen Mitgliedstaaten und Drittländern erlaubt ist —

HABEN FOLGENDE VERORDNUNG ERLASSEN:

Artikel 1

Natur des EVTZ

- (1) Ein Europäischer Verbund für territoriale Zusammenarbeit — nachstehend „EVTZ“ genannt — kann auf dem Gebiet der Gemeinschaft unter den Bedingungen und gemäß den Vorschriften dieser Verordnung gegründet werden.
- (2) Der EVTZ hat zum Ziel, die grenzüberschreitende, transnationale und/oder interregionale Zusammenarbeit — nachstehend „territoriale Zusammenarbeit“ genannt — zwischen seinen Mitgliedern nach Artikel 3 Absatz 1 zu erleichtern und zu fördern, wobei sein ausschließlicher Zweck darin besteht, den wirtschaftlichen und sozialen Zusammenhalt zu stärken.
- (3) Der EVTZ besitzt Rechtspersönlichkeit.
- (4) Der EVTZ verfügt in jedem Mitgliedstaat über die weitestgehende Rechts- und Geschäftsfähigkeit, die im innerstaatlichen Recht dieses Mitgliedstaats juristischen Personen zuerkannt wird. Insbesondere kann er bewegliches und unbewegliches Vermögen erwerben und veräußern und Personal einstellen sowie vor Gericht auftreten.

Artikel 2

Anwendbares Recht

- (1) Der EVTZ unterliegt

- a) den Bestimmungen dieser Verordnung;
- b) den Bestimmungen der in den Artikeln 8 und 9 genannten Übereinkunft und der Satzung, soweit die vorliegende Verordnung dies ausdrücklich zulässt;
- c) in Bezug auf von dieser Verordnung nicht oder nur zum Teil erfasste Bereiche den Rechtsvorschriften des Mitgliedstaats, in dem der EVTZ seinen Sitz hat.

Ist nach Gemeinschaftsrecht oder internationalem Privatrecht festzulegen, welches Recht auf die Handlungen eines EVTZ Anwendung findet, so wird der EVTZ als Körperschaft des Mitgliedstaats behandelt, in dem er seinen Sitz hat.

(2) Besitzt ein Mitgliedstaat mehrere Gebietskörperschaften, die über ihre eigenen Rechtsvorschriften verfügen, so schließt die Bezugnahme auf das anwendbare Recht nach Absatz 1 Buchstabe c das Recht dieser Körperschaften ein, wobei der verfassungsmäßigen Struktur des betreffenden Mitgliedstaats Rechnung zu tragen ist.

Artikel 3

Zusammensetzung des EVTZ

- (1) Der EVTZ setzt sich aus Mitgliedern zusammen, die innerhalb der Grenzen ihrer Befugnisse nach innerstaatlichem Recht zu einer oder mehreren der nachstehenden Kategorien gehören:
- a) Mitgliedstaaten;
- b) regionale Gebietskörperschaften;
- c) lokale Gebietskörperschaften;
- d) Einrichtungen des öffentlichen Rechts im Sinne des Artikels 1 Absatz 9 Unterabsatz 2 der Richtlinie 2004/18/EG des Europäischen Parlaments und des Rates vom 31. März 2004 über die Koordinierung der Verfahren zur Vergabe öffentlicher Bauaufträge, Lieferaufträge und Dienstleistungsaufträge⁽¹⁾.

Auch Verbände aus Einrichtungen, die zu einer oder mehreren dieser Kategorien gehören, können Mitglieder sein.

- (2) Der EVTZ besteht aus Mitgliedern aus dem Hoheitsgebiet von mindestens zwei Mitgliedstaaten.

Artikel 4

Gründung des EVTZ

- (1) Der Beschluss zur Gründung eines EVTZ wird auf Initiative seiner potenziellen Mitglieder gefasst.
- (2) Jedes potenzielle Mitglied
- a) teilt dem Mitgliedstaat, dessen Recht es unterliegt, seine Absicht mit, an einem EVTZ teilzunehmen, und
- b) übermittelt diesem Mitgliedstaat eine Abschrift des Vorschlags der in den Artikeln 8 und 9 genannten Übereinkunft und Satzung.

⁽¹⁾ ABL L 134 vom 30.4.2004, S. 114. Zuletzt geändert durch die Verordnung (EG) Nr. 2083/2005 der Kommission (ABL L 333 vom 20.12.2005, S. 28).

(3) Nach der gemäß Absatz 2 abgegebenen Mitteilung eines potenziellen Mitglieds genehmigt der betreffende Mitgliedstaat entsprechend seiner verfassungsmäßigen Struktur dessen Teilnahme an dem EVTZ, es sei denn, dass die Teilnahme seines Erachtens im Widerspruch zu dieser Verordnung oder seinen innerstaatlichen Rechtsvorschriften, einschließlich der Befugnisse und Aufgaben des potenziellen Mitglieds, steht oder dass die Teilnahme aus Gründen des öffentlichen Interesses oder der öffentlichen Ordnung dieses Mitgliedstaats nicht gerechtfertigt ist. In diesem Fall gibt der Mitgliedstaat die Gründe für die Versagung der Genehmigung an.

Der Mitgliedstaat entscheidet in der Regel innerhalb einer Frist von drei Monaten ab dem Tag des Eingangs eines zulässigen Antrags gemäß Absatz 2.

Die Mitgliedstaaten können bei der Entscheidung über die Teilnahme des potenziellen Mitglieds an dem EVTZ ihre innerstaatlichen Regelungen anwenden.

(4) Die Mitgliedstaaten benennen die Behörden, die für die Entgegennahme der Mitteilungen und Unterlagen nach Absatz 2 zuständig sind.

(5) Die Mitglieder vereinbaren die in Artikel 8 genannte Übereinkunft und die in Artikel 9 genannte Satzung und achten dabei darauf, dass diese mit der von den Mitgliedstaaten nach Absatz 3 des vorliegenden Artikels erteilten Genehmigung in Einklang stehen.

(6) Jede Änderung der Übereinkunft und jede wesentliche Änderung der Satzung erfordert die Zustimmung der Mitgliedstaaten gemäß dem Verfahren dieses Artikels. Eine Änderung der Satzung ist wesentlich, wenn sie direkt oder indirekt eine Änderung der Übereinkunft erfordert.

Artikel 5

Erwerb der Rechtspersönlichkeit und Veröffentlichung im Amtsblatt

(1) Die in Artikel 9 genannte Satzung und jede spätere Änderung wird gemäß den maßgeblichen nationalen Rechtsvorschriften des Mitgliedstaats, in dem der EVTZ seinen Sitz hat, registriert und/oder veröffentlicht. Der EVTZ erwirbt Rechtspersönlichkeit am Tag dieser Registrierung oder Veröffentlichung, je nachdem, was zuerst eintritt. Die Mitglieder unterrichten die betroffenen Mitgliedstaaten und den Ausschuss der Regionen über die Übereinkunft und die Registrierung und/oder die Veröffentlichung der Satzung.

(2) Der EVTZ stellt sicher, dass beim Amt für amtliche Veröffentlichungen der Europäischen Gemeinschaften innerhalb von zehn Werktagen ab der Registrierung und/oder Veröffentlichung der Satzung die Veröffentlichung einer Bekanntmachung über die Gründung des EVTZ im *Amtsblatt der Europäischen Union* beantragt wird, in der Bezeichnung, Ziele, Mitglieder und Sitz des EVTZ angegeben werden.

Artikel 6

Kontrolle der Verwaltung öffentlicher Mittel

(1) Die zuständigen Behörden des Mitgliedstaats, in dem der EVTZ seinen Sitz hat, führen die Kontrolle der Verwaltung der öffentlichen Mittel durch den EVTZ durch. Der Mitgliedstaat, in dem der EVTZ seinen Sitz hat, bestimmt die für diese Aufgabe zuständige Behörde, bevor er seine Genehmigung zur Teilnahme an dem EVTZ gemäß Artikel 4 erteilt.

(2) Besteht nach dem nationalen Recht der anderen betroffenen Mitgliedstaaten eine entsprechende Anforderung, so treffen die Behörden des Mitgliedstaats, in dem der EVTZ seinen Sitz hat, Vorkehrungen für die von den zuständigen Behörden in den betroffenen anderen Mitgliedstaaten in deren Hoheitsgebiet durchzuführende Kontrolle der dortigen Tätigkeiten des EVTZ und für einen Austausch aller einschlägigen Informationen.

(3) Alle Kontrollen erfolgen gemäß den international anerkannten Prüfstandards.

(4) Ungeachtet der Absätze 1, 2 und 3 finden die einschlägigen Rechtsvorschriften über die Kontrolle von durch die Gemeinschaft zur Verfügung gestellten Fonds Anwendung, sofern die Aufgaben eines EVTZ gemäß Artikel 7 Absatz 3 Unterabsätze 1 und 2 Maßnahmen umfassen, die von der Gemeinschaft kofinanziert werden.

(5) Der Mitgliedstaat, in dem der EVTZ seinen Sitz hat, unterrichtet die anderen betroffenen Mitgliedstaaten über jegliche Schwierigkeiten bei der Durchführung der Kontrollen.

Artikel 7

Aufgaben

(1) Der EVTZ führt die Aufgaben aus, die ihm von seinen Mitgliedern im Einklang mit dieser Verordnung übertragen werden. Seine Aufgaben werden in der Übereinkunft festgelegt, auf die sich seine Mitglieder gemäß den Artikeln 4 und 8 verständigen.

(2) Der EVTZ handelt innerhalb der Grenzen der ihm übertragenen Aufgaben, die auf die Erleichterung und Förderung der territorialen Zusammenarbeit zur Stärkung des wirtschaftlichen und sozialen Zusammenhalts beschränkt sind und von seinen Mitgliedern davon ausgehend festgelegt werden, dass jede einzelne von ihnen nach dem nationalen Recht jedes Mitglieds in dessen Zuständigkeitsbereich fällt.

(3) Im Einzelnen sind die Aufgaben des EVTZ vornehmlich auf die Umsetzung der Programme oder Projekte für territoriale Zusammenarbeit beschränkt, die durch die Gemeinschaft, insbesondere durch den Europäischen Fonds für regionale Entwicklung, den Europäischen Sozialfonds und/oder den Kohäsionsfonds, kofinanziert werden.

Der EVTZ kann sonstige spezifische Maßnahmen territorialer Zusammenarbeit zwischen seinen Mitgliedern im Rahmen des in Artikel 1 Absatz 2 genannten Ziels mit oder ohne finanzielle Beteiligung der Gemeinschaft durchführen.

Die Mitgliedstaaten können die Aufgaben, die der EVTZ ohne finanzielle Beteiligung der Gemeinschaft durchführen kann, einschränken. Zu diesen Aufgaben gehören jedoch zumindest die in Artikel 6 der Verordnung (EG) Nr. 1080/2006 aufgeführten Kooperationsmaßnahmen.

(4) Die dem EVTZ von seinen Mitgliedern übertragenen Aufgaben dürfen nicht die Ausübung hoheitlicher Befugnisse oder Verpflichtungen zur Wahrung der allgemeinen Interessen des Staates oder sonstiger öffentlicher Einrichtungen, etwa der Polizei- und Regelungsbefugnis oder der Befugnisse und Verpflichtungen in den Bereichen Justiz und Außenpolitik betreffen.

(5) Die Mitglieder des EVTZ können einstimmig beschließen, einem seiner Mitglieder die Durchführung der Aufgaben des Verbunds zu übertragen.

Artikel 8

Übereinkunft

(1) Der EVTZ unterliegt einer Übereinkunft, die seine Mitglieder nach Artikel 4 einstimmig schließen.

(2) In der Übereinkunft wird Folgendes bestimmt:

- a) die Bezeichnung des EVTZ und sein Sitz, der in einem Mitgliedstaat liegen muss, dessen Recht mindestens eines der Mitglieder unterliegt,
- b) der Umfang des Gebiets, in dem der EVTZ seine Aufgaben durchführen darf,
- c) das besondere Ziel und die besonderen Aufgaben des EVTZ, der Zeitraum seines Bestehens und die für seine Auflösung geltenden Bedingungen,
- d) die Liste der Mitglieder des EVTZ,
- e) das für Auslegung und Durchsetzung der Übereinkunft anwendbare Recht, bei dem es sich um das Recht des Mitgliedstaats handelt, in dem der EVTZ seinen Sitz hat,
- f) die erforderlichen Vereinbarungen über die gegenseitige Anerkennung, einschließlich der gegenseitigen Anerkennung zum Zwecke der Finanzkontrolle, und
- g) die Verfahren zur Änderung der Übereinkunft, unter Einhaltung der Verpflichtungen nach den Artikeln 4 und 5.

Artikel 9

Satzung

(1) Die Satzung des EVTZ wird von den Mitgliedern auf der Grundlage der Übereinkunft einstimmig angenommen.

(2) Die Satzung des EVTZ enthält mindestens sämtliche Bestimmungen der Übereinkunft sowie

- a) die Bestimmungen zur Arbeitsweise der Organe des EVTZ und ihren Kompetenzen sowie die Anzahl der Vertreter der Mitglieder in den betreffenden Organen,
- b) die Entscheidungsverfahren des EVTZ,

c) die Arbeitssprache(n),

d) die Vereinbarungen hinsichtlich der Arbeitsweise des EVTZ, insbesondere in Bezug auf die Personalverwaltung, die Einstellungsverfahren und die Gestaltung der Arbeitsverträge,

e) die Vereinbarungen hinsichtlich der Finanzbeiträge der Mitglieder sowie der anwendbaren Buchhaltungs- und Haushaltsregeln — einschließlich der Finanzregelungen — der einzelnen Mitglieder in Bezug auf den EVTZ,

f) die Vereinbarungen hinsichtlich der Haftung der Mitglieder gemäß Artikel 12 Absatz 2,

g) die für die Bestimmung der unabhängigen externen Rechnungsprüfer zuständigen Behörden, und

h) die Verfahren zur Änderung der Satzung, unter Einhaltung der Verpflichtungen nach den Artikeln 4 und 5.

Artikel 10

Aufbau des EVTZ

(1) Der EVTZ hat zumindest folgende Organe:

- a) eine Versammlung, die aus den Vertretern der Mitglieder des Verbunds besteht;
- b) einen Direktor, der den EVTZ vertritt und für ihn handelt.

(2) Die Satzung kann weitere Organe mit eindeutig festgelegten Befugnissen vorsehen.

(3) Der EVTZ haftet gegenüber Dritten für die Handlungen seiner Organe, und zwar auch dann, wenn solche Handlungen nicht zu den Aufgaben des EVTZ gehören.

Artikel 11

Haushalt

(1) Der EVTZ stellt einen jährlichen Haushaltsplan auf, der von der Versammlung verabschiedet wird und der insbesondere einen Teil betreffend die laufenden Kosten sowie erforderlichenfalls einen operativen Teil enthält.

(2) Die Erstellung des Abschlusses, erforderlichenfalls einschließlich des dazugehörigen Jahresberichts, sowie die Prüfung und die Offenlegung dieses Abschlusses erfolgen nach den Bestimmungen des Artikels 2 Absatz 1 Buchstabe c.

Artikel 12

Liquidation, Zahlungsunfähigkeit, Zahlungseinstellung und Haftung

(1) Sofern in den Absätzen 2 und 3 nichts anderes vorgesehen ist, gelten bezüglich der Liquidation, der Zahlungsunfähigkeit, der Zahlungseinstellung und vergleichbarer Verfahren für einen EVTZ die Rechtsvorschriften des Mitgliedstaats, in dem der EVTZ seinen Sitz hat.

(2) Der EVTZ haftet für seine Schulden, gleichviel von welcher Art diese sind.

Reichen die Aktiva eines EVTZ nicht aus, um seine Verbindlichkeiten zu decken, so haften seine Mitglieder für die Schulden des EVTZ, gleichviel von welcher Art diese sind, sofern die Haftung eines Mitglieds nicht nach Maßgabe des innerstaatlichen Rechts, dem dieses Mitglied unterliegt, ausgeschlossen oder beschränkt ist; der Anteil eines jeden Mitglieds wird entsprechend seinem Beitrag festgelegt. Die Bestimmungen für diese Beiträge werden in der Satzung festgelegt.

Ist die Haftung mindestens eines Mitglieds eines EVTZ nach Maßgabe des innerstaatlichen Rechts, dem dieses Mitglied unterliegt, beschränkt, so können die anderen Mitglieder ihre Haftung ebenfalls in der Satzung beschränken.

Die Mitglieder können in der Satzung vorsehen, dass sie nach der Beendigung ihrer Mitgliedschaft in dem EVTZ für Verpflichtungen haften, die sich aus Tätigkeiten des EVTZ während ihrer Mitgliedschaft ergeben.

In die Bezeichnung eines EVTZ, dessen Mitglieder beschränkt haften, wird der Zusatz „mit beschränkter Haftung“ aufgenommen.

Die Publizität in Bezug auf die Übereinkunft, die Satzung und die Rechnungslegung eines EVTZ, dessen Mitglieder beschränkt haften, muss mindestens der Publizität entsprechen, die für andere juristische Personen vorgeschrieben ist, deren Mitglieder beschränkt haften und die dem Recht des Mitgliedstaats unterliegen, in dem der EVTZ seinen Sitz hat.

Ein Mitgliedstaat kann die Registrierung eines EVTZ, dessen Mitglieder beschränkt haften, in seinem Hoheitsgebiet untersagen.

(3) Unbeschadet der finanziellen Verantwortung der Mitgliedstaaten bezüglich der dem EVTZ zur Verfügung gestellten Struktur- und/oder Kohäsionsmittel unterliegen die Mitgliedstaaten in Bezug auf einen EVTZ, dem sie nicht als Mitglied angehören, keiner finanziellen Haftung aufgrund dieser Verordnung.

Artikel 13

Öffentliches Interesse

Führt ein EVTZ Tätigkeiten durch, die gegen die Bestimmungen eines Mitgliedstaats über die öffentliche Ordnung, die öffentliche Sicherheit, die öffentliche Gesundheit oder die öffentliche Sittlichkeit oder gegen das öffentliche Interesse eines Mitgliedstaats verstoßen, so kann eine zuständige Stelle dieses Mitgliedstaats diese Tätigkeit in seinem Hoheitsgebiet untersagen oder die Mitglieder, die seinem Recht unterliegen, verpflichten, aus dem EVTZ auszutreten, es sei denn, der EVTZ stellt die fragliche Tätigkeit ein.

Diese Verbote dürfen kein Mittel zur willkürlichen oder verschleierten Beschränkung der territorialen Zusammenarbeit zwischen den EVTZ-Mitgliedern sein. Die Entscheidung dieser

zuständigen Stelle kann durch eine gerichtliche Instanz überprüft werden.

Artikel 14

Auflösung

(1) Unbeschadet der in der Übereinkunft enthaltenen Bestimmungen über eine Auflösung ordnet das zuständige Gericht oder die zuständige Behörde des Mitgliedstaats, in dem der EVTZ seinen Sitz hat, auf Antrag einer ein legitimes Interesse vertretenden zuständigen Behörde die Auflösung des EVTZ an, wenn es bzw. sie feststellt, dass der EVTZ nicht länger die Anforderungen des Artikels 1 Absatz 2 oder des Artikels 7 erfüllt, insbesondere bei Feststellung, dass der EVTZ Tätigkeiten durchführt, die nicht unter die Aufgaben nach Artikel 7 fallen. Das zuständige Gericht oder die zuständige Behörde unterrichtet alle Mitgliedstaaten, deren Recht die Mitglieder unterliegen, über einen Antrag auf Auflösung eines EVTZ.

(2) Das zuständige Gericht oder die zuständige Behörde kann dem EVTZ Zeit zugestehen, um die Situation zu bereinigen. Gelingt dies dem EVTZ innerhalb des zugestandenen Zeitraums nicht, so ordnet das zuständige Gericht oder die zuständige Verwaltungsbehörde die Auflösung des EVTZ an.

Artikel 15

Gerichtliche Zuständigkeit

(1) Dritte, die sich durch die Handlungen oder Unterlassungen eines EVTZ in ihren Rechten verletzt fühlen, haben das Recht, ihre Ansprüche in einem Gerichtsverfahren einzuklagen.

(2) Ist in dieser Verordnung nichts anderes vorgesehen, so gelten für Streitigkeiten, an denen der EVTZ beteiligt ist, die gemeinschaftlichen Rechtsvorschriften über die gerichtliche Zuständigkeit. In allen Fällen, die nicht in solchen gemeinschaftlichen Rechtsvorschriften vorgesehen sind, liegt die Zuständigkeit für die Beilegung von Streitigkeiten bei den Gerichten des Mitgliedstaats, in dem der EVTZ seinen Sitz hat.

Für die Beilegung von Streitigkeiten bezüglich Artikel 4 Absätze 3 oder 6 oder Artikel 13 sind die Gerichte des Mitgliedstaats zuständig, dessen Entscheidung angefochten wird.

(3) Durch diese Verordnung sind die Bürger nicht gehindert, ihre nationalen verfassungsmäßigen Rechte auszuüben, um gegen öffentliche Stellen, die Mitglieder eines EVTZ sind, Rechtsmittel einzulegen in Bezug auf

- a) Verwaltungsentscheidungen, die von dem EVTZ durchgeführte Tätigkeiten betreffen,
- b) Zugang zu Dienstleistungen in ihrer eigenen Sprache und
- c) Zugang zu Informationen.

In diesen Fällen sind die Gerichte des Mitgliedstaats zuständig, aus dessen Verfassung das Recht auf Einlegung von Rechtsmitteln erwächst.

*Artikel 16***Schlussbestimmungen**

(1) Die Mitgliedstaaten treffen die erforderlichen Vorkehrungen für eine wirksame Anwendung dieser Verordnung.

Ist dies nach dem nationalen Recht eines Mitgliedstaats erforderlich, so kann dieser Mitgliedstaat eine erschöpfende Liste der Aufgaben erstellen, die die seinem Recht unterliegenden Mitglieder eines EVTZ im Sinne des Artikels 3 Absatz 1 bereits in Bezug auf die territoriale Zusammenarbeit in diesem Mitgliedstaat haben.

Die Mitgliedstaaten unterrichten die Kommission und die anderen Mitgliedstaaten entsprechend über alle Bestimmungen, die sie nach Maßgabe dieses Artikels erlassen haben.

(2) Die Mitgliedstaaten können vorsehen, dass im Zusammenhang mit der Registrierung der Übereinkunft und der Satzung Gebühren erhoben werden. Diese Gebühren dürfen jedoch die jeweiligen Verwaltungskosten nicht übersteigen.

*Artikel 17***Bericht und Überprüfungsklausel**

Bis 1. August 2011 legt die Kommission dem Europäischen Parlament und dem Rat einen Bericht über die Anwendung dieser Verordnung sowie gegebenenfalls Vorschläge für Änderungen vor.

*Artikel 18***Inkrafttreten**

Diese Verordnung tritt am Tag nach ihrer Veröffentlichung im *Amtsblatt der Europäischen Union* in Kraft.

Sie gilt spätestens ab dem 1. August 2007, mit Ausnahme des Artikels 16, der ab dem 1. August 2006 gilt.

Diese Verordnung ist in allen ihren Teilen verbindlich und gilt unmittelbar in jedem Mitgliedstaat.

Geschehen zu Straßburg am 5. Juli 2006.

Im Namen des Europäischen Parlaments

Der Präsident

J. BORRELL FONTELLES

Im Namen des Rates

Die Präsidentin

P. LEHTOMÄKI

ROZPORZĄDZENIE (WE) nr 1082/2006 PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**z dnia 5 lipca 2006 r.****w sprawie europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 159 akapit trzeci,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Artykuł 159 akapit trzeci Traktatu przewiduje podjęcie szczególnych działań poza funduszami, o których mowa w akapicie pierwszym tego artykułu, dla osiągnięcia celu spójności społecznej i gospodarczej, przewidzianego w Traktacie. Harmonijny rozwój całej Wspólnoty oraz większa spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna wymagają wzmocnienia współpracy terytorialnej. W tym celu właściwe jest podjęcie środków niezbędnych do poprawy warunków, w których realizowane są działania związane ze współpracą terytorialną.
- (2) Niezbędne jest podjęcie środków w celu zmniejszenia istotnych trudności napotykaných przez państwa członkowskie, a w szczególności przez władze regionalne i lokalne, podczas realizacji działań związanych ze współpracą terytorialną, a także w trakcie zarządzania tymi działaniami, w ramach różnych praw i procedur krajowych.
- (3) Mając na uwadze przede wszystkim wzrost ilości granic lądowych i morskich Wspólnoty w wyniku jej rozszerzenia, niezbędne jest ułatwienie wzmocnienia współpracy terytorialnej we Wspólnocie.
- (4) Istniejące instrumenty, takie jak europejskie ugrupowanie interesów gospodarczych, okazały się słabo przystosowane do kształtowania zorganizowanej współpracy w ramach inicjatywy INTERREG w okresie programowania 2000–2006.

(5) Dorobek prawny Rady Europy przewiduje różne możliwości i ramy ponadgranicznej współpracy władz regionalnych i lokalnych. Niniejszy instrument nie ma na celu obejścia tych ram ani ustanowienia zbioru szczególnych wspólnych zasad, którym podlegałyby jednakowo wszystkie tego typu porozumienia w całej Wspólnocie.

(6) Rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności ⁽⁴⁾ zwiększa środki na rzecz wsparcia europejskiej współpracy terytorialnej.

(7) Konieczne jest również ułatwienie i kontrolowanie realizacji działań związanych ze współpracą terytorialną, do których Wspólnota nie wnosi wkładu finansowego.

(8) W celu pokonania przeszkód utrudniających współpracę terytorialną konieczne jest ustanowienie na poziomie wspólnotowym instrumentu współpracy pozwalającego na tworzenie na terytorium Wspólnoty ugrupowań zajmujących się współpracą, wyposażonych w osobowość prawną, zwanych „europejskimi ugrupowaniami współpracy terytorialnej” (EUWT). Przystępowanie do EUWT powinno być dobrowolne.

(9) Właściwe jest wyposażenie EUWT w zdolność do działania w imieniu swoich członków, a w szczególności tworzących ją władz regionalnych i lokalnych.

(10) Zadania i kompetencje EUWT mają być określane w konwencji.

(11) EUWT powinno mieć możliwość podejmowania działań w celu realizacji programów lub projektów współpracy terytorialnej współfinansowanych przez Wspólnotę, w szczególności w ramach funduszy strukturalnych zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1083/2006 i z rozporządzeniem (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego ⁽⁵⁾, albo w celu podejmowania działań w zakresie współpracy terytorialnej będących wyłączną inicjatywą państw członkowskich i ich władz regionalnych i lokalnych, niezależnie od tego, czy Wspólnota wnosi do nich wkład finansowy.

(12) Należy podkreślić, że utworzenie EUWT nie wpływa na odpowiedzialność finansową władz regionalnych i lokalnych, a także państw członkowskich, zarówno w odniesieniu do zarządzania funduszami wspólnotowymi, jak i funduszami krajowymi.

⁽¹⁾ Dz.U. C 255 z 14.10.2005, str. 76.

⁽²⁾ Dz.U. C 71 z 22.3.2005, str. 46.

⁽³⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 6 lipca 2005 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym), wspólne stanowisko Rady z dnia 12 czerwca 2006 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 4 lipca 2006 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym).

⁽⁴⁾ Patrz: str. 25 niniejszego Dziennika Urzędowego.

⁽⁵⁾ Patrz: str. 1 niniejszego Dziennika Urzędowego.

- (13) Należy podkreślić, że uprawnienia władz regionalnych i lokalnych jako władz publicznych, a w szczególności uprawnienia policyjne i regulacyjne, nie mogą być przedmiotem konwencji.
- (14) Konieczne jest ustanowienie przez EUWT własnego statutu i ustanowienie własnych organów, a także zasad dotyczących budżetu i ponoszenia odpowiedzialności finansowej EUWT.
- (15) Warunki współpracy terytorialnej powinny być tworzone zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia jego celów, przy dobrowolnym charakterze powoływania EUWT, zgodnie z porządkiem konstytucyjnym każdego z państw członkowskich.
- (16) Artykuł 159 akapit trzeci Traktatu nie pozwala na objęcie podmiotów z państw trzecich przepisami prawa, dla których stanowi on podstawę prawną. Przyjęcie środka wspólnotowego pozwalającego na utworzenie EUWT nie powinno jednak wykluczać możliwości uczestniczenia podmiotów z państw trzecich w EUWT utworzonych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, w przypadku gdy pozwala na to ustawodawstwo państwa trzeciego lub umowy między państwami członkowskimi a państwami trzecimi.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Charakter EUWT

- Europejskie ugrupowanie współpracy terytorialnej, zwane dalej „EUWT”, może zostać utworzone na terytorium Wspólnoty na warunkach i z zastrzeżeniem ustaleń przewidzianych niniejszym rozporządzeniem.
- Celem EUWT jest ułatwianie i upowszechnianie współpracy transgranicznej, transnarodowej lub międzyregionalnej, zwanych dalej „współpracą terytorialną”, między jej członkami określonymi w art. 3 ust. 1, wyłącznie w celu wzmocnienia spójności ekonomicznej i społecznej.
- EUWT posiada osobowość prawną.
- W każdym z państw członkowskich EUWT posiada zdolność prawną i zdolność do czynności prawnych o najszerszym zakresie przyznawanym osobom prawnym na mocy prawa krajowego tego państwa członkowskiego. Może ono, w szczególności, nabywać lub zbywać mienie ruchome i nieruchome oraz zatrudniać pracowników i występować jako strona w postępowaniu sądowym.

Artykuł 2

Prawo właściwe

- EUWT podlega następującym przepisom:

- niniejszemu rozporządzeniu;
- w przypadkach wyraźnie określonych niniejszym rozporządzeniem – przepisom konwencji i statutu, o których mowa w art. 8 i 9;
- w przypadku spraw nieuregulowanych niniejszym rozporządzeniem lub uregulowanych nim tylko częściowo – prawu państwa członkowskiego, w którym znajduje się siedziba statutowa EUWT.

W przypadku gdy zgodnie z prawem Wspólnoty lub międzynarodowym prawem prywatnym konieczne jest dokonanie wyboru prawa, któremu podlegają działania EUWT, EUWT traktowane jest jako podmiot państwa członkowskiego, w którym znajduje się jego siedziba statutowa.

2. W przypadku gdy państwo członkowskie składa się z kilku jednostek terytorialnych, z których każda posiada własne przepisy prawa mającego zastosowanie, odniesienie do prawa mającego zastosowanie na podstawie ust. 1 lit. c) uwzględnia prawo tych jednostek, z uwzględnieniem struktury danego państwa członkowskiego określonej konstytucją.

Artykuł 3

Skład EUWT

1. EUWT składa się z członków, w granicach kompetencji przyznanych im na mocy prawa krajowego, należących do jednej lub kilku z następujących kategorii:

- państwa członkowskie;
- władze regionalne;
- władze lokalne;
- podmioty prawa publicznego w rozumieniu art. 1 ust. 9 akapit drugi dyrektywy 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi ⁽¹⁾.

Członkami mogą być także stowarzyszenia składające się z podmiotów należących do jednej lub kilku z tych kategorii.

2. EUWT składa się z członków położonych na terytorium przynajmniej dwóch państw członkowskich.

Artykuł 4

Utworzenie EUWT

- Decyzja o utworzeniu EUWT podejmowana jest z inicjatywy jej przyszłych członków.
- Każdy z przyszłych członków:
 - powiadamia państwo członkowskie, zgodnie z prawem którego został utworzony, o swoim zamiarze uczestnictwa w EUWT; oraz
 - przesyła temu państwu członkowskiemu kopię proponowanej konwencji i statutu, o których mowa w art. 8 i 9.

⁽¹⁾ Dz.U. L 134 z 30.4.2004, str. 114. Dyrektywa ostatnio zmieniona rozporządzeniem Komisji (WE) nr 2083/2005 (Dz.U. L 333 z 20.12.2005, str. 28).

3. Po powiadomieniu przez przyszłego członka zgodnie z ust. 2, dane państwo członkowskie udziela zgody – z uwzględnieniem swojej struktury określonej konstytucją – na uczestnictwo przyszłego członka w EUWT, chyba że uważa ono, że takie uczestnictwo, w tym uprawnienia i obowiązki przyszłego członka, nie jest zgodne z niniejszym rozporządzeniem lub z prawem krajowym, lub że uczestnictwo to nie jest uzasadnione ze względu na interes publiczny lub porządek publiczny tego państwa członkowskiego. W takim przypadku państwo członkowskie uzasadnia powody nieudzielenia zgody.

Co do zasady, państwo członkowskie podejmuje decyzję w nieprzekraczalnym terminie trzech miesięcy od daty otrzymania dopuszczalnego wniosku zgodnie z ust. 2.

Przy podejmowaniu decyzji o uczestnictwie przyszłego członka w EUWT państwo członkowskie może stosować przepisy krajowe.

4. Państwa członkowskie wskazują organy właściwe do otrzymywania powiadomień i dokumentów określonych w ust. 2.

5. Członkowie uzgadniają zapisy konwencji, o której mowa w art. 8, i statutu, o którym mowa w art. 9, zapewniając ich spójność ze zgodą państw członkowskich udzieloną zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu.

6. Wszelkie zmiany konwencji oraz wszelkie istotne zmiany statutu podlegają zatwierdzeniu przez państwa członkowskie zgodnie z procedurą określoną w niniejszym artykule. Istotne zmiany statutu to zmiany, które skutkują bezpośrednio lub pośrednio wprowadzeniem zmian do konwencji.

Artykuł 5

Uzyskanie osobowości prawnej oraz publikacja w Dzienniku Urzędowym

1. Statut, o którym mowa w art. 9, i wszelkie jego późniejsze zmiany podlegają rejestracji lub publikacji zgodnie z właściwym prawem krajowym w państwie członkowskim, w którym znajduje się siedziba statutowa danego EUWT. EUWT uzyskuje osobowość prawną w dniu rejestracji lub publikacji, zależnie od tego, która z nich nastąpi wcześniej. Członkowie informują zainteresowane państwa członkowskie oraz Komitet Regionów o konwencji oraz o rejestracji lub opublikowaniu statutu.

2. W terminie dziesięciu dni roboczych od rejestracji lub opublikowania statutu EUWT zapewnia wysłanie do Urzędu Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich wniosku o opublikowanie w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej ogłoszenia informującego o utworzeniu EUWT, zawierającego szczegółowe dane dotyczące jego nazwy, celów, członków oraz siedziby statutowej.

Artykuł 6

Kontrola zarządzania funduszami publicznymi

1. Właściwe organy państwa członkowskiego, w którym znajduje się siedziba statutowa EUWT, organizują przeprowa-

danie kontroli zarządzania funduszami publicznymi przez EUWT. Państwo członkowskie, w którym znajduje się siedziba statutowa EUWT, wyznacza organ właściwy do realizacji tego zadania przed udzieleniem zgody na uczestnictwo w EUWT zgodnie z art. 4.

2. W przypadku gdy wymaga tego ustawodawstwo krajowe innych zainteresowanych państw członkowskich, organy państwa członkowskiego, w którym znajduje się siedziba statutowa EUWT, dokonują uzgodnień z odpowiednimi organami innych zainteresowanych państw członkowskich w celu przeprowadzenia przez nie kontroli na ich terytorium w odniesieniu do działań EUWT wykonywanych w tych państwach członkowskich oraz w celu wymiany wszystkich właściwych informacji.

3. Wszystkie kontrole przeprowadza się zgodnie z uznanymi w skali międzynarodowej standardami audytu.

4. Nie naruszając ust. 1, 2 i 3, w przypadku gdy zadania EUWT wymienione w art. 7 ust. 3 akapit pierwszy i drugi obejmują działania, które są współfinansowane przez Wspólnotę, stosuje się odpowiednie przepisy dotyczące kontroli funduszy udostępnionych przez Wspólnotę.

5. Państwo członkowskie, w którym znajduje się siedziba statutowa EUWT, informuje inne zainteresowane państwa członkowskie o wszelkich trudnościach zaistniałych podczas kontroli.

Artykuł 7

Zadania

1. EUWT wykonuje zadania powierzane mu przez członków zgodnie z niniejszym rozporządzeniem. Zadania te określone są w konwencji uzgodnionej przez członków EUWT zgodnie z art. 4 i 8.

2. EUWT działa w ramach powierzonych mu zadań, które są ograniczone do ułatwiania i upowszechniania współpracy terytorialnej w celu wzmocnienia spójności gospodarczej i społecznej i które są określane przez członków EUWT w oparciu o zasadę, zgodnie z którą wszystkie zadania mieszczą się w zakresie kompetencji każdego z członków na mocy jego prawa krajowego.

3. Zadania EUWT są ograniczone przede wszystkim do realizacji programów lub projektów współpracy terytorialnej współfinansowanych przez Wspólnotę za pomocą Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego lub Funduszu Spójności.

EUWT może prowadzić inne określone działania związane ze współpracą terytorialną ich członków dla realizacji celu, o którym mowa w art. 1 ust. 2, niezależnie od tego, czy Wspólnota wnosi do nich wkład finansowy.

Państwa członkowskie mogą ograniczać zadania, które EUWT mogą wykonywać bez finansowego wkładu ze strony Wspólnoty. Zadania te obejmują jednak przynajmniej działania związane ze współpracą wymienione w art. 6 rozporządzenia (WE) nr 1080/2006.

4. Zadania powierzone EUWT przez jego członków nie mogą dotyczyć wykonywania uprawnień przyznanych na mocy prawa publicznego lub obowiązków, których celem jest ochrona ogólnych interesów państwa lub ochrona ogólnych interesów innych organów publicznych, takich jak uprawnienia policyjne i regulacyjne, wymiar sprawiedliwości i polityka zagraniczna.

5. Członkowie EUWT mogą jednogłośnie podjąć decyzję o upoważnieniu jednego z członków do wykonywania zadań EUWT.

Artykuł 8

Konwencja

1. EUWT podlega konwencji zawartej jednogłośnie przez jego członków zgodnie z art. 4.

2. Konwencja określa:

- a) nazwę EUWT oraz jego siedzibę statutową, znajdującą się w państwie członkowskim, zgodnie z prawem którego został utworzony przynajmniej jeden z jego członków;
- b) zasięg terytorialny, na którym EUWT może wykonywać swoje zadania;
- c) szczególny cel i zadania EUWT, czas jego funkcjonowania oraz warunki jego rozwiązania;
- d) listę członków EUWT;
- e) prawo właściwe do celów interpretacji i stosowania konwencji, którym jest prawo państwa członkowskiego, w którym znajduje się siedziba statutowa EUWT;
- f) odpowiednie uzgodnienia dotyczące wzajemnego uznawania, w tym w zakresie kontroli finansowej; oraz
- g) procedury wprowadzania zmian do konwencji, które są zgodne z obowiązkami określonymi w art. 4 i 5.

Artykuł 9

Statut

1. Statut EUWT przyjmowany jest na podstawie konwencji przez członków EUWT działających jednogłośnie.

2. Statut EUWT zawiera, jako minimum, wszystkie postanowienia konwencji oraz następujące elementy:

- a) postanowienia dotyczące sposobu działania organów EUWT i ich kompetencji, jak również liczby przedstawicieli członków w odpowiednich organach;
- b) procedury decyzyjne EUWT;

c) język lub języki robocze;

d) uzgodnienia dotyczące funkcjonowania EUWT, szczególnie w zakresie zarządzania personelem, procedur rekrutacji i charakteru umów z personelem;

e) uzgodnienia dotyczące wkładów finansowych członków oraz zasad rachunkowych i budżetowych – w tym dotyczących kwestii finansowych – stosowanych przez każdego z członków w odniesieniu do EUWT;

f) uzgodnienia dotyczące odpowiedzialności finansowej członków zgodnie z art. 12 ust. 2;

g) organy odpowiedzialne za wyznaczenie niezależnych audytorów zewnętrznych; oraz

h) procedury wprowadzania zmian do statutu, które są zgodne z obowiązkami określonymi w art. 4 i 5.

Artykuł 10

Struktura EUWT

1. EUWT posiada przynajmniej następujące organy:

a) zgromadzenie, składające się z przedstawicieli członków;

b) dyrektora, reprezentującego EUWT i działającego w jego imieniu.

2. Statut może przewidywać dodatkowe organy o wyraźnie określonych uprawnieniach.

3. EUWT odpowiada za działania swoich organów wobec stron trzecich, nawet w przypadku gdy działania takie nie są objęte zakresem zadań EUWT.

Artykuł 11

Budżet

1. EUWT ustanawia roczny budżet, który jest przyjmowany przez zgromadzenie, zawierający w szczególności komponent dotyczący kosztów bieżących oraz, jeżeli jest to konieczne, komponent operacyjny.

2. Sporządzanie sprawozdania finansowego – w tym, jeżeli jest to wymagane, towarzyszącego mu sprawozdania rocznego – oraz przeprowadzenie audytu i publikacja tego sprawozdania podlegają przepisom określonym w art. 2 ust. 1 lit. c).

Artykuł 12

Likwidacja, upadłość, zaprzestanie płatności i odpowiedzialność

1. W odniesieniu do likwidacji, upadłości, zaprzestania płatności oraz podobnych procedur, EUWT podlega przepisom prawa państwa członkowskiego, w którym znajduje się jego siedziba statutowa, o ile ust. 2 i 3 nie stanowią inaczej.

2. EUWT ponosi odpowiedzialność za swoje zobowiązania niezależnie od ich charakteru.

W zakresie, w jakim aktywa EUWT nie są wystarczające do pokrycia jego zobowiązań, jego członkowie odpowiadają za zobowiązania EUWT niezależnie od ich charakteru, przy czym udział każdego członka zostaje ustalony proporcjonalnie do jego wkładu, chyba że prawo krajowe, zgodnie z którym członek został utworzony, wyłącza lub ogranicza odpowiedzialność tego członka. Uzgodnienia dotyczące wkładów są ustalane w statucie.

Jeżeli odpowiedzialność przynajmniej jednego członka EUWT jest ograniczona na mocy prawa krajowego, zgodnie z którym został on utworzony, pozostali członkowie mogą także ograniczyć swoją odpowiedzialność w statucie.

Członkowie mogą przewidzieć w statucie, że po ustaniu ich członkostwa w EUWT będą ponosić odpowiedzialność za zobowiązania powstałe w związku z działaniami EUWT podejmowanymi w okresie ich członkostwa.

Nazwa EUWT, którego członkowie ponoszą ograniczoną odpowiedzialność, zawiera słowa „z ograniczoną odpowiedzialnością”.

Ogłoszenia konwencji, statutu oraz sprawozdania EUWT, którego członkowie ponoszą ograniczoną odpowiedzialność, dokonuje się w sposób co najmniej równy sposobowi ogłoszenia wymaganemu w odniesieniu do innych rodzajów podmiotów prawnych, których członkowie ponoszą ograniczoną odpowiedzialność, tworzonych zgodnie z prawem państwa członkowskiego, w którym znajduje się siedziba statutowa tego EUWT.

Państwo członkowskie może zakazać rejestracji na jego terytorium EUWT, którego członkowie ponoszą ograniczoną odpowiedzialność.

3. Bez uszczerbku dla odpowiedzialności finansowej państw członkowskich w odniesieniu do wszelkiego finansowania pochodzącego z funduszy strukturalnych lub Funduszu Spójności przekazanego EUWT, w odniesieniu do państw członkowskich nie powstaje żadna odpowiedzialność finansowa na podstawie niniejszego rozporządzenia w stosunku do EUWT, którego nie są członkiem.

Artykuł 13

Interes publiczny

W przypadku gdy EUWT prowadzi jakąkolwiek działalność naruszającą przepisy państwa członkowskiego dotyczące porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego, zdrowia publicznego lub moralności publicznej lub naruszającą interes publiczny państwa członkowskiego, właściwy organ tego państwa członkowskiego może zakazać prowadzenia tej działalności na jego terytorium lub zażądać wystąpienia z EUWT tych członków, którzy zostali utworzeni zgodnie z jego prawem, chyba że EUWT zaprzestanie prowadzenia wspomnianej działalności.

Zakazy takie nie mogą stanowić środka arbitralnego lub ukrytego ograniczania współpracy terytorialnej członków EUWT. Umożliwia się kontrolę decyzji właściwego organu przez organ sądowy.

Artykuł 14

Rozwiązanie

1. Nie naruszając przepisów dotyczących rozwiązania EUWT zawartych w konwencji, właściwy sąd lub organ państwa członkowskiego, w którym znajduje się siedziba statutowa EUWT, nakazuje – na wniosek jakiegokolwiek właściwego organu posiadającego uzasadniony interes – rozwiązanie EUWT, jeżeli uzna, że EUWT nie spełnia już wymogów ustanowionych w art. 1 ust. 2 lub art. 7 lub jeżeli uzna, w szczególności, że EUWT działa poza zakresem powierzonych zadań określonych w art. 7. Właściwy sąd lub organ informuje wszystkie państwa członkowskie, zgodnie z prawem których zostali utworzeni członkowie EUWT, o wszelkich wnioskach o rozwiązanie EUWT.

2. Właściwy sąd lub organ mogą wyznaczyć EUWT termin na naprawienie sytuacji. W przypadku gdy EUWT nie dokona tego w wyznaczonym terminie, właściwy sąd lub organ nakazuje jego rozwiązanie.

Artykuł 15

Jurysdykcja

1. Osoby trzecie, które uważają się za pokrzywdzone w wyniku działań lub zaniechań EUWT, są uprawnione do dochodzenia swoich roszczeń w drodze procesu sądowego.

2. O ile niniejsze rozporządzenie nie stanowi inaczej, do sporów z udziałem EUWT stosuje się prawodawstwo wspólnotowe dotyczące jurysdykcji. We wszelkich przypadkach nieprzewidzianych takim prawodawstwem wspólnotowym sądami właściwymi do rozwiązywania sporów są sądy państwa członkowskiego, w którym znajduje się siedziba statutowa EUWT.

Sądami właściwymi do rozwiązywania sporów wynikających z art. 4 ust. 3 lub 6 oraz wynikających z art. 13 są sądy państwa członkowskiego, którego decyzja jest kwestionowana.

3. Niniejsze rozporządzenie w żadnym stopniu nie pozbawia obywateli korzystania z ich krajowego konstytucyjnego prawa do odwołania przeciwko organom publicznym, które są członkami EUWT, w odniesieniu do:

- a) decyzji administracyjnych dotyczących działalności prowadzonej przez EUWT;
- b) dostępu do usług we własnym języku; oraz
- c) dostępu do informacji.

W tych przypadkach sądami właściwymi są sądy państwa członkowskiego, z którego konstytucji wynika prawo do odwołania.

Artykuł 16

Przepisy końcowe

1. Państwa członkowskie ustanawiają takie przepisy, jakie są właściwe do zapewnienia skutecznego stosowania niniejszego rozporządzenia.

W przypadku gdy wymaga tego prawo krajowe państwa członkowskiego, to państwo członkowskie może stworzyć ogólny wykaz zadań już przypisanych członkom EUWT w rozumieniu art. 3 ust. 1, którzy powstały w oparciu o prawo tego państwa, w zakresie współpracy terytorialnej w tym państwie członkowskim.

Państwo członkowskie informuje odpowiednio Komisję i inne państwa członkowskie o wszelkich przepisach przyjętych na podstawie niniejszego artykułu.

2. Państwa członkowskie mogą przewidzieć wnoszenie opłat związanych z rejestracją konwencji i statutu. Opłaty te nie mogą jednak przekraczać jej kosztów administracyjnych.

Artykuł 17

Sprawozdanie i klauzula przeglądowa

Do dnia 1 sierpnia 2011 r. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie w sprawie stosowania niniejszego rozporządzenia oraz, w razie potrzeby, propozycje zmian.

Artykuł 18

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 sierpnia 2007 r., z wyjątkiem art. 16, który stosuje się od dnia 1 sierpnia 2006 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu, dnia 5 lipca 2006 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

J. BORRELL FONTELLES

Przewodniczący

W imieniu Rady

P. LEHTOMÄKI

Przewodnicząca

SBÍRKA PŘEDPISŮ ČESKÉ REPUBLIKY

PROFIL PŘEDPISU:

Titul předpisu:

Zákon, kterým se mění zákon č. [248/2000 Sb.](#), o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. [218/2000 Sb.](#), o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. [89/1995 Sb.](#), o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů

Citace: 154/2009 Sb.

Částka: 46/2009 Sb.

Na straně (od-do): 1911-1913

Rozeslána dne: 4. června 2009

Druh předpisu: Zákon

Autoři předpisu: Parlament

Datum přijetí: 7. května 2009

Datum účinnosti od: 4. června 2009

Platnost předpisu: ANO

Pozn. k úč.:

Hesla rejstříku:

(budou doplněna až po uzavření ročníku podle věcného rejstříku redakce Sbírky zákonů)

Vydáno na základě:

Předpis mění:

[248/2000 Sb.](#); [218/2000 Sb.](#); [89/1995 Sb.](#)

Předpis ruší:

Odkaz na návrh zákona a důvodovou zprávu na webu Poslanecké sněmovny, [Sněmovní tisk č. 682/0](#)

Text předpisu:

154

ZÁKON

ze dne 7. května 2009,

kterým se mění zákon č. [248/2000 Sb.](#), o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. [218/2000 Sb.](#), o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. [89/1995 Sb.](#), o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o podpoře regionálního rozvoje

Čl. I

V zákoně č. [248/2000 Sb.](#), o podpoře regionálního rozvoje, ve znění zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 138/2006 Sb., zákona č. 186/2006 Sb. a zákona č. 66/2007 Sb., se za část čtvrtou vkládá nová část pátá, která včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 7, 7a, 7b, 7c, 7d a 7e zní:

"ČÁST PÁTÁ

EVROPSKÉ SESKUPENÍ PRO ÚZEMNÍ SPOLUPRÁCI

§ 18a

(1) Tato část upravuje v návaznosti na přímo použitelné nařízení Evropského parlamentu a Rady o evropském seskupení pro územní spolupráci⁷⁾ (dále jen "nařízení o evropském seskupení") postup při schvalování účasti v evropském seskupení pro územní spolupráci (dále jen "seskupení"), při zřízení a registraci seskupení se sídlem na území České republiky a další související vztahy.

(2) Podle tohoto zákona nelze zřídit seskupení s účastí člena s omezenou odpovědností podle čl. 12 odst. 2 nařízení o evropském seskupení.

(3) Název seskupení se sídlem na území České republiky musí obsahovat označení "Evropské seskupení pro územní spolupráci" nebo zkratku "ESUS".

§ 18b

Schvalování účasti člena v seskupení

(1) Případný budoucí člen seskupení, je-li právnickou osobou zřízenou nebo založenou podle právních předpisů České republiky, podává žádost o schválení své účasti v seskupení se sídlem na území České republiky nebo na území jiného členského státu Evropské unie Ministerstvu. K žádosti je nutno přiložit podklady ke schvalovacímu řízení v souladu s ustanovením čl. 4 odst. 2 písm. b) nařízení o evropském seskupení.

(2) Ministerstvo žádost o schválení účasti v seskupení zamítne, shledá-li důvody uvedené v čl. 4 odst. 3 nařízení o evropském seskupení.

(3) Člen seskupení, jemuž byla Ministerstvem schválena účast v seskupení se sídlem na území České republiky, ale seskupení nebylo dosud registrováno, nebo člen seskupení, jemuž byla schválena účast v seskupení se sídlem na území jiného členského státu Evropské unie, je povinen Ministerstvu písemně oznámit plánovanou změnu úmluvy nebo podstatnou změnu

stanov podle čl. 4 odst. 6 nařízení o evropském seskupení a požádat o její schválení.

§ 18c

Registrace seskupení

(1) Seskupení se sídlem v České republice je právnickou osobou a vzniká dnem zápisu do registru seskupení (dále jen "registr") vedeného Ministerstvem.

(2) Návrh na zápis do registru (dále jen "registrace") je oprávněna podat Ministerstvu osoba pověřená budoucími členy seskupení. Součástí žádosti jsou i úředně ověřené kopie schválené úmluvy a stanov podle čl. 8 a 9 nařízení o evropském seskupení, údaje o jménu, popřípadě jménech, příjmení a adrese místa pobytu ředitele seskupení, adrese pro doručování nebo elektronické adrese^{7a)} pro doručování a dokumenty obsahující souhlasy států udělené všem případným budoucím členům seskupení zřízeným podle právních předpisů země jejich sídla.

(3) Ministerstvo registraci odmítne, pokud neschválilo postupem upraveným v § 18b účast v seskupení členovi, který byl zřízen nebo založen podle právních předpisů České republiky.

(4) Ministerstvo do registru zapíše

- a) název a sídlo seskupení,
- b) dobu, na kterou se seskupení zakládá,
- c) účel založení a úkoly seskupení,
- d) seznam členů podle úmluvy,
- e) jméno, popřípadě jména, příjmení a adresu místa pobytu ředitele seskupení a
- f) adresu pro doručování nebo elektronickou adresu pro doručování.

(5) Ministerstvo zaregistruje stanovy přijaté seskupením podle čl. 9 odst. 1 nařízení o evropském seskupení. Skutečnosti zapisované do registru a úplné znění úmluvy a stanov Ministerstvo zveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(6) Seskupení se sídlem v České republice je povinno oznámit Ministerstvu plánovanou změnu registrovaných skutečností podle čl. 4 odst. 6 nařízení o evropském seskupení před jejím přijetím orgány seskupení a požádat o její schválení. Ministerstvo žádost o schválení změny zamítne, shledá-li důvody uvedené v čl. 4 odst. 3 nařízení o evropském seskupení. V

opačném případě oznámí seskupení, že změnu může přijmout.

(7) Změnu zapisovaných skutečností podle odstavce 4 nebo skutečností uvedených ve stanovách a úmluvě oznámí seskupení Ministerstvu do 7 pracovních dnů ode dne, kdy tato změna nastala, a Ministerstvo ji zaregistruje. Seskupení zašle Ministerstvu jako součást oznámení podle věty první také upravené úplné znění úmluvy a stanov a Ministerstvo je zveřejní způsobem podle odstavce 5.

§ 18d

Zrušení a zánik seskupení

(1) Zjistí-li Ministerstvo, že činnost seskupení naplňuje skutečnosti uvedené v čl. 14 nařízení o evropském seskupení, neprodleně na to seskupení upozorní a vyzve je, aby od takové činnosti upustilo. Jestliže seskupení v této činnosti pokračuje, Ministerstvo je zruší a seskupení vstoupí do likvidace.

(2) Seskupení zaniká dnem výmazu z registru, který Ministerstvo provede na návrh likvidátora po skončení likvidace.

§ 18e

Účast státu a územních samosprávných celků v seskupení

(1) Česká republika se může stát členem seskupení jen s předchozím souhlasem vlády České republiky. Návrh na udělení souhlasu předkládá vládě její člen, jehož působnost věcně souvisí s konkrétním cílem a úkoly seskupení určenými úmluvou.

(2) Pro účast územních samosprávných celků v seskupení se nepoužijí ustanovení jiných právních předpisů^{7b)} upravující spolupráci s územními samosprávnými celky jiných států.

§ 18f

Účetnictví a účetní závěrka

(1) Seskupení je účetní jednotkou a vede účetnictví podle zvláštního právního předpisu^{7c)}.

(2) Seskupení zajistí ověření účetní závěrky auditorem^{7d)}.

§ 18g

Výroční zpráva

(1) Seskupení vypracuje za každý kalendářní rok své činnosti výroční zprávu a předá ji Ministerstvu nejpozději do 15. července následujícího roku. Ministerstvo zveřejní výroční zprávu způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(2) Výroční zpráva obsahuje

- a) přehled činností vykonávaných v kalendářním roce s upřesněním jejich vztahu k cílům a úkolům seskupení uvedeným v úmluvě,
- b) účetní závěrku a zhodnocení základních údajů v ní obsažených,
- c) změny ve složení orgánů seskupení, ke kterým došlo v průběhu roku, a
- d) výrok auditora k účetní závěrce.

(3) Neobdrží-li Ministerstvo od seskupení výroční zprávu ve lhůtě podle odstavce 1, vyzve seskupení, aby tak učinilo v dodatečně stanovené lhůtě. Po jejím marném uplynutí Ministerstvo postupuje podle čl. 13 nařízení o evropském seskupení. Obdobně postupuje Ministerstvo v případě, opravňují-li ho k tomu informace o činnosti seskupení uvedené ve výroční zprávě.

§ 18h

Kontrola nakládání s veřejnými finančními prostředky

Pro stanovení působnosti orgánu kontrolujícího řízení veřejných finančních prostředků u seskupení podle čl. 6 odst. 1 nařízení o evropském seskupení se použije zákon o finanční kontrole^{7e)}.

-
- 7) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1082/2006 ze dne 5. července 2006 o evropském seskupení pro územní spolupráci (ESÚS).
 - 7a) Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů.
 - 7b) § 55 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění zákona č. 313/2002 Sb.
§ 28 zákona č. 129/2000 Sb., ve znění zákona č. 231/2002 Sb.
§ 27 zákona č. 131/2000 Sb., ve znění zákona č. 145/2001 Sb.
 - 7c) Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.
 - 7d) Zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech a o změně některých zákonů (zákon o auditorech).
 - 7e)

Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů."

Dosavadní část pátá se označuje jako část šestá.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o rozpočtových pravidlech

Čl. II

V § 7 zákona č. [218/2000 Sb.](#), o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění zákona č. 141/2001 Sb., zákona č. 450/2001 Sb., zákona č. 479/2003 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 482/2004 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 138/2006 Sb., zákona č. 267/2006 Sb., zákona č. 174/2007 Sb. a zákona č. 26/2008 Sb., se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno z), které zní:

"z)

dotace a návratné finanční výpomoci evropským seskupením pro územní spolupráci^{11a)}."

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o státní statistické službě

Čl. III

V § 22 zákona č. [89/1995 Sb.](#), o státní statistické službě, ve znění zákona č. 356/1999 Sb., zákona č. 411/2000 Sb., zákona č. 562/2004 Sb., zákona č. 342/2005 Sb. a zákona č. 245/2006 Sb., se v odstavci 1 za písmeno f) vkládá nové písmeno g), které včetně poznámky pod čarou č. 12d zní:

"g)

evropským seskupením pro územní spolupráci zřízeným podle zvláštního právního předpisu^{12d)} Ministerstvo pro místní rozvoj,

12d)

Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů."

Dosavadní písmeno g) se označuje jako písmeno h).

ČÁST ČTVRTÁ

ÚČINNOST

Čl. IV

Tento zákon nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

Vlček v. r.

Klaus v. r.

Fischer v. r.

EUROREGION
NEISSE NISA NYSA

Cíl 3 / Cel 3
2007-2013

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
PŘEKRAČUJEME HRANICE

Projekt je spolufinancován z ERDF (Evropského fondu regionálního rozvoje Fond mikroprojektů Cíl 3 OPPS 2007-2013) prostřednictvím Euroregionu Nisa, "Překračujeme hranice"